

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

POTENCIÁL DESTINACE BESKYDY – VALAŠSKO
PRO ROZVOJ SPORTOVNÍHO CESTOVNÍHO RUCHU
Diplomová práce

Autor práce: Bc. Jan Stavinoha

Vedoucí práce: Ing. Eva Schwartzhoffová, Ph.D.

Olomouc 2021

Jméno a příjmení autora: Jan Stavinoha

Název diplomové práce: Potenciál destinace Beskydy – Valašsko pro rozvoj sportovního cestovního ruchu

Pracoviště: Katedra rekreologie

Vedoucí diplomové práce: Ing. Eva Schwartzhoffová, Ph.D.

Rok obhajoby diplomové práce: 2021

Abstrakt:

Diplomová práce je zaměřena na oblast sportovního cestovního ruchu v destinaci Beskydy – Valašsko. Hlavním cílem je analýza potenciálu destinace pro rozvoj sportovního cestovního ruchu prostřednictvím situační analýzy zpracované po vzoru metodiky Ústavu územního rozvoje, uplatněné při Hodnocení potenciálu cestovního ruchu a prezentace výsledku kvantitativního šetření. Na základě výzkumu bylo zjištěno, že destinace Beskydy Valašsko, disponuje velmi vysokým potenciálem pro rozvoj sportovního cestovního ruchu.

Klíčová slova:

Sportovní cestovní ruch, sportovní aktivity, destinace, potenciál území, Beskydy-Valašsko

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Author's first name and surname: Jan Stavinoha

Title of the master thesis: Potential of the destination Beskydy – Valašsko for the development of sports tourism

Department: Department of Recreation and Leisure Studies

Supervisor: Ing. Eva Schwartzhoffová, Ph.D.

The year of presentation: 2021

Abstract:

The thesis is focused on the field of sports tourism in the destination Beskydy-Valašsko. The main objective is to analyse the potential of the destination for the development of sports tourism through a situational analysis based on the methodology of the Institute of Territorial Development, applied in the Assessment of the Potential of Tourism and the presentation of the result of a quantitative survey. Based on research, it was found that the destination Beskydy-Valašsko has a very high potential of territory for the development of sports tourism.

Keywords:

Sports tourism, sports activities, destination, potential of the destination, Beskydy-Valašsko

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně pod vedením Ing. Evy Schwartzhoffové, Ph.D., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 30.04.2021

.....

Děkuji Ing. Evě Schwartzhoffové, Ph.D., za její ochotu, vstřícnost a trpělivost,
za všechny cenné rady, které mi během psaní diplomové práce poskytla.

OBSAH

1	ÚVOD.....	7
2	PŘEHLED POZNATKŮ.....	9
2.1	Sport.....	9
2.2	Cestovní ruch.....	10
2.3	Sportovní cestovní ruch.....	12
2.3.1	Typologie sportovního cestovního ruchu.....	13
2.4	Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu.....	16
2.5	Potenciál cestovního ruchu.....	17
2.6	Destinace Beskydy - Valašsko.....	20
2.6.1	Beskydy.....	23
2.6.2	Valašsko.....	24
3	CÍLE.....	26
4	METODIKA.....	27
5	HODNOCENÍ POTENCIÁLU DESTINACE BESKYDY-VALAŠSKO PRO ROZVOJ SPORTOVNÍHO CESTOVNÍHO RUCHU.....	29
5.1	Výsledky hodnocení potenciálu destinace Beskydy – Valašsko.....	30
5.2	Situační analýza sportovních aktivit v destinaci.....	31
6	VÝSLEDKY ANKETNÍHO ŠETŘENÍ.....	43
6.1	Sociodemografické údaje.....	43
6.2	Výsledky hlavní části anketního šetření.....	45
6.3	SWOT analýza destinace.....	53
7	DISKUZE.....	56
8	ZÁVĚR.....	58
9	SOUHRN.....	59
10	SUMMARY.....	60
11	REFERENČNÍ SEZNAM.....	61
12	SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	64
13	PŘÍLOHY.....	65

1 ÚVOD

Cestovní ruch je celosvětovým fenoménem, i v nejdlehlších částech světa se v něm může skrývat určitý potenciál. Za zmínku stojí dobrovolnický turismus v rozvojových zemích, či obecně známý vznik Dubaje, kdy v pustině vzniklo celosvětově vyhledávané centrum. Na druhou stranu se v dnešní době setkáváme s dopady masového turismu, který následně negativně ovlivňuje kvalitu životního prostředí. Na základě tohoto jevu, zvaného devalvace životního prostředí, vznikají formy jako udržitelný cestovní ruch neboli zelený turismus. Klíčovou součástí udržitelného cestovního ruchu je i sportovní cestovní ruch. Tato forma je důležitá z hlediska stimulace financí do ekonomiky a podniků, pomáhá zlepšovat celkový stav zdraví, a zároveň je propojena např. s kulturně – poznávacím cestovním ruchem. Lidé provozující sportovní aktivitu, spojují často svou činnost s návštěvou nějakého zajímavého místa, nebo i místo samotné může být cílem cesty, ať už se jedná o návštěvu kulturního místa, nebo jen využití podniku pro občerstvení. Významnými faktory pro rozvoj sportovního cestovního ruchu v daných destinacích jsou přírodní předpoklady, realizační předpoklady a vhodnost krajiny pro sportovní aktivity.

Název mé diplomové práce je Potenciál destinace Beskydy – Valašsko pro rozvoj sportovního cestovního ruchu. Důvodem zvolení tohoto tématu práce, jsou mé vlastní preference aktivního trávení volného času se sportovní náplní, spojené s cestováním, poznáváním a zájmem o tuto oblast. Narodil jsem se v Rožnově pod Radhoštěm, kde jsem strávil většinu svého života. Výběr této oblasti byl tedy jasnou volbou.

Cílem diplomové práce je zanalyzovat potenciál pro rozvoj cestovního ruchu z hlediska sportovního zaměření na vymezeném území. Vymezeným územím je myšlena destinace Beskydy-Valašsko, která se nachází na území dvou turistických oblastí – turistická oblast Valašsko a turistická oblast Beskydy-Valašsko. Diplomová práce se zaměřuje na konkrétní obce s rozšířenou působností, a to: Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Vsetín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdek-Místek a Frýdlant nad Ostravicí.

Práce je rozdělena do dvou částí. První část obsahuje přehled teoretických poznatků, na který navazuje část praktická. Stěžejní částí práce je situační analýza,

týkající se potenciálu území pro rozvoj sportovního cestovního ruchu, jež probíhala prostřednictvím dvou metod. První metodou byla situační analýza destinace, provedena dle metodiky Ústavu územního rozvoje, aplikované v dokumentu Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v ČR. Druhou metodou, byl kvantitativní výzkum uskutečněn prostřednictvím ankety. Na základě výsledků byla zpracována SWOT analýza, která definuje silné a slabé stránky destinace, její hrozby a příležitosti, a následně popisuje různé možnosti k zatraktivnění destinace pro sportovní cestovní ruch.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

Sport i cestovní ruch jsou trendem dnešní doby. Mimo to, že oba patří do segmentů lidské potřeby a cílí na všechny vrstvy obyvatelstva, poukazují i na další společné znaky. P. De Knop (1990), poukazuje na tyto:

- Motiv – motivů pro cestování je značné množství, a právě záměr a vidina sportovní aktivity může být jedním z důvodů, proč vykonat cestu v rámci cestovního ruchu. Nastavení dnešní doby, spojené se zdravým životním stylem předpokládá zvýšení objemu sportovně orientovaného cestovního ruchu a očekává se, že tento trend bude pokračovat i nadále.

- Prostor – účastník cestovního ruchu opouští místo trvalého bydliště a následně pobývá určitou dobu mimo něj. Pro vykonání a provedení sportovní aktivity je zpravidla vyžadována změna místa. Daná sportovní aktivita si většinou žádá speciálně vymezený a vybavený prostor, který činnost umožňuje.

- Čas – charakteristickým znakem a handicapem dnešní doby je nedostatek volného času. Jako složité se jeví vymezení času pro sportovní aktivitu, zejména pak čas na samotné cestování. Spojením aktivního využití volného času s potřebou cestovat a poznávat nová místa, vzniká účelné sjednocení a propojení těchto dvou oblastí, a často i vyšší prožitek z uskutečněné cesty.

Než definujeme samotný sportovní cestovní ruch, je potřeba si tento druh cestovního ruchu rozdělit na sport a cestovní ruch zvlášť.

2.1 Sport

Mezi celosvětovou populací je sport na dlouhodobém vzestupu. Sport spojujeme s blahodárnými účinky jak na psychickou, tak na fyzickou stránku člověka. Je součástí každodenního života, a ať už si to připouštíme, či nikoliv, má na nás velmi značný vliv.

Rada Evropy definuje sport, jako všechny formy fyzické aktivity, které prostřednictvím neformální nebo organizované účasti vedou k podpoře fyzické kondice a mentální pohodě, formují sociální vztahy a dosahují výsledky v soutěžích na všech úrovních (Evropská charta sportu, 2006, s. 2).

Podle Highama (2005, s. 6) by sport měl obsahovat 4 kritéria:

1. Sport je fyzická aktivita, která je nezbytná k jeho provádění.
2. Sport je soutěživá činnost. Součástí jsou soutěžní pravidla a soustředění se na určitý cíl, což přispívá ke standardizaci pravidel, specializaci účastníků, výstavbu nových inovativních sportovních zařízení, a také k zachování záznamů o dosažených výkonech. Vyrovnanost sportovní soutěže a nejistota výsledku zde hraje důležitou roli, jelikož udržuje napětí mezi sportovci i diváky.
3. Každý sport má stanovená pravidla, která by měla být dodržována. Záleží zde na povaze sportu nebo soutěže. Pravidla se v průběhu času mohou měnit v důsledku potřeby daného sportu a mohou tak vznikat i zcela nové odnože sportů. Dále posuzujeme dodržování pravidel podle toho, zda se jedná o profesionální sport nebo o sport rekreační. U rekreačních sportů bývají pravidla méně striktní než u sportů profesionálních.
4. Sport je vykonáván na základě dosažení vnějšího nebo vnitřního vnímání sportovce. Vnitřním vnímáním myslíme výzvu, která je pro sportovce motivátorem k výsledku. Vnější vnímání je předvádění svých schopností a dovedností pro oči ostatních, uznání výkonu od blízkých a další.

V dnešní době, kdy se často skloňuje a řeší inaktivita populace, je trefné sousloví „sport pro všechny“. Tento význam se snaží upozornit na původní pojetí sportu, kdy bylo důležité hledat nový životní styl pomocí překonávání jednotlivých stupňů zdatnosti jedince, které měly vést k návratu pohybové aktivity a fyzické námahy (Novotný, 2011).

2.2 Cestovní ruch

Cestovní ruch se dlouhodobě rozvíjí a poslední léta zažívá období rozkvětu. V mnohých zemích je významnou součástí ekonomiky, vytváří množství nových pracovních pozic, a to jak v odvětví cestování, tak v navazujících odvětvích, kde zaručuje pozitivní ekonomický vývoj (Linderová, 2013).

Jelikož se cestovní ruch neustále vyvíjí, zabývá se jeho definicí nespočet autorů. K průlomů však došlo ve 40. letech 20. století, kdy Hunziker a Krapf, vymezili pojem cestovní ruch v publikaci *Základy všeobecné nauky o cestovním ruchu*. Podle Hunzikera a Krapfa (1924, s. 15) je cestovní ruch: „soubor jevů a vztahů, vyplývajících z cestování a pobytu osob na cizím místě, pokud cílem pobytu není trvalé usazení nebo výkon výtěžné činnosti.“

Kotíková ve své knize interpretuje definici Světové organizace cestovního ruchu takto: „Cestovní ruch představuje činnost lidí, spočívající v cestování a pobytu mimo místo jejich obvyklého pobytu, po dobu kratší jednoho roku za účelem využití volného času, obchodu a jinými účely“ (Kotíková, 2013, s. 16).

Celkově si tedy pod pojmem cestovní ruch můžeme představit lidi cestující za rodinou, přáteli, poznáním kultury nebo přírodních památek, odpočinkem u moře, provozováním sportovních aktivit apod. Mezi účastníky cestovního ruchu řadíme i ty, kteří cestují za prací, podnikáním nebo za účelem účasti na shromáždění nebo konferenci (Goldner & Ritchie, 2009).

Sharpley a Telfer zmiňují cestovní ruch nejen jako ekonomický subjekt, ale také jako subjekt, který se dotýká sociálně – kulturní i environmentální oblasti. Uvádějí stále rostoucí zájem o cestovní ruch. Mimo jiné to dokazují stále se objevující nové možnosti, nabídky a produkty v oblasti cestovního ruchu, které slouží jako motivátory k cestování. Vývoj cestovního ruchu mohou ovlivňovat i současné trendy, jako jsou demografické změny nebo stále rostoucí možnosti využívání informačních a komunikačních technologií ve světě (Sharpley & Telfer, 2002).

Formy cestovního ruchu lze vnímat z několika hledisek. Formou cestovního ruchu je myšlena motivace účastníka, tedy účel, pro který vycestuje z místa trvalého bydliště na přechodnou dobu (Linderová, 2013, s. 34). Jednou z hlavních forem je i sportovní cestovní ruch, kterým se zabývá tato diplomová práce. Hlavním motivem cesty sportovního cestovního ruchu je aktivní účast, kdy je účastník akce profesionálním nebo rekreačním sportovcem. Oproti tomu účast pasivní, popisuje účastníka jako diváka na sportovní akci.

● Další formy cestovního ruchu jsou:

- rekreační,
- dobrodružná,
- kulturní/poznávací,
- lázeňská/zdravotní,
- obchodní/kongresová,
- gastronomický,
- lovecká apod. (Linderová, 2013, s. 34).

2.3 Sportovní cestovní ruch

Je třeba zmínit, že sportovní cestovní ruch neboli sportovní turismus vychází z anglického pojmu sport tourism. J. Standeven a P. De Knop definují sportovní cestovní ruch následovně: „sportovní cestovní ruch zahrnuje všechny formy aktivní i pasivní účasti ve sportovních aktivitách, jež vyžadují vycestování z domácího i pracovního prostředí, do kterých se osoba zapojuje příležitostně nebo organizovaně z neobchodních i obchodních důvodů“ (J. Standeven & P. De Knop, 1999, s. 12).

Cestovní ruch je dnes celosvětově jedním z největších a nejrychleji rozvíjejících se odvětví, zatímco sport je považován za číslo jedna volnočasových aktivit. Sport je nedílnou součástí každé kultury. Přestože je často považován za samostatnou činnost, je nedílnou součástí cestovního ruchu a stává se klíčovou složkou jeho nabídky. Hlavní turistické destinace rozvíjejí koncepty produktů, které se točí především kolem rekreačních sportů. Tyto produkty umožňují destinaci vyniknout mezi konkurencí a zvýšit jejich konkurenční výhody v mezinárodním měřítku a přilákat tak spotřebitele, kteří jeví zájem o kontakt s přírodou. Během posledních deseti let zaznamenal sportovní cestovní ruch mnoho změn a inovací, které byly poháněny řadou faktorů, jako je zvýšení fondu volného času a výdajů, chuť na nevšední podívanou a účast na mezinárodních sportovních akcích, nové distribuční metody a deregulace odvětví vysíláním mnohých sportovních událostí. Výsledkem bylo zvýšení celosvětového cestování pro sportovní účely (Tourism Review News Desk, 2010).

Dle průzkumů Světové organizace cestovního ruchu (WTO) z roku 2011, tvořil přibližně 25 % všech příjmů z cestovního ruchu v některých zemích, právě sport. Například podle analýzy The Bureau of Tourism Research, publikované ve Sports Tourism strategii 2010 v Austrálii tvrdí, že 11 % jednodenních výletů Australanů, bylo motivováno sportem. Tato analýza dále uvádí, že sektor sportovního cestovního ruchu představuje až 55 % celkového trhu cestovního ruchu v Austrálii (Tourism Review News Desk, 2010).

Ve Spojených státech bylo zjištěno, že od roku 2005 do roku 2010, se 38 % dospělých v USA zúčastnilo organizované sportovní akce. British Tourism Authority tvrdí, že až 20 % turistických výletů je uskutečněno s primárním účelem sportovní účasti, zatímco až 50 % dovolených zahrnuje náhodnou sportovní účast (Tourism Review News Desk, 2010).

Sportovní cestovní ruch čelí v posledních letech velké oblibě. Typy sportovního cestovního ruchu se podle spotřebitele v jednotlivých sportech liší. Je třeba zvážit, čím to skutečně je, a proč se konkrétní typ stal tak populární mezi davy sportovně založených návštěvníků určité destinace. Čím lépe známe a mapujeme sportovně založené turisty, odkud přicházejí, a jaké mají motivy a očekávání pro svou návštěvu, tím kvalitněji lze plánovat akce a služby (Osman, Cole, & Vessell, 2006).

Je důležité poznamenat, že turisté mají zájem o sport, tím pádem i tendenci více utrácet, zůstat pak déle a stimulovat tím samotné odvětví sportovního cestovního ruchu. Odvětví sportovního cestovního ruchu hraje důležitou roli v ekonomikách všech zemí světa, neboť může vytvářet značný příjem pro národ a vytvářet tak pracovní místa pro celou populaci. Je to také odvětví, které přispívá ke vzniku dalších podniků, investicím, zaměstnanosti a rozdělování příjmů místní komunitě (Homafar, Honari, & Heidary, 2011).

2.3.1 Typologie sportovního cestovního ruchu

Sportovní cestovní ruch lze typologicky rozdělit podle motivu cesty. Účastník sportovního cestovního ruchu může být motivován sportovní akcí, kombinací sportovní a nespportovní akce nebo nespportovní akcí, která obsahuje sport (Gibson, 2006).

Schwartzhoffová (2010, s. 99-100) uvádí tuto typologii sportovního cestovního ruchu:

- Domácí sportovní cestovní ruch „zahrnující více než jednodenní cestu za sportem přesahující vzdálenost 40 km a zahraniční sportovní turistika, je cestou do cizí země za účelem účasti na sportovní aktivitě v pozici diváka, aktivního účastníka či funkcionáře“.

- Závodní a výkonnostní sportovní cestovní ruch. Zde patří lidé, zaměstnaní ve sféře sportu (trenéři, profesionální sportovci, maséři). Jejich hlavním motivem je účast na závodech, přípravných soustředěních apod. a před nebo po sportovní akci provozují aktivity, které jsou spojené s cestovním ruchem.

- Relaxační a rekreační sportovní cestovní ruch. Tento typ turismu můžeme označit jako „masový turismus“. Charakterizují jej rekreační sporty provozované během dovolené. Mezi ně můžeme zařadit golf, rybolov, jezdectví, rafting, vodní surfing a horolezectví. Podle účelu cesty mohou být tyto aktivity provozovány pouze příležitostně.

Dle druhů sportů rozlišujeme kategorie sportovního turismu na pěší turistiku, horskou turistiku, cykloturistiku, jízdu na koni a horolezectví.

- Další členění sportovního turismu:

- vodní sporty – veslování, plavby, sjíždění řek,
- mořské sporty – potápění, jachting,
- pobřežní sporty – vodní lyžování, plavání,
- vzdušné sporty – parašutismus, let horkovzdušným balónem,
- letní sportovní disciplíny – golf, tenis, plážový volejbal, inline brusle,
- zimní sportovní disciplíny – lyžování, snowboarding a bruslení.

Gibson (2006) interpretuje další možné rozdělení sportovního cestovního ruchu:

- Aktivní sportovní cestovní ruch

Tento druh sportovního turismu činí asi 10-20 % z celkového cestovního ruchu. Nejvíce provozovanými zimními sporty jsou lyžování, a to jak sjezdové, tak běžecké a snowboarding. V letním období jsou to vodní sporty, horská turistika, cyklistika a golf, který se pyšní velkém rozmachu díky finanční, lokační i materiální dostupnosti pro veřejnost. Tyto sporty jsou závislé na resortech a střediscích s odpovídajícím vybavením a strukturou. V dnešní době lze bez problémů v létě lyžovat na poušti nebo si užívat sportu na zaoceánských lodích, kde najdeme kurty na tenis, bazény, fitness centra apod. Dovolené, kde bývá vykonávána sportovní činnost, jsou většinou dlouhodobějšího charakteru a zpravidla nebývají kratší, než 3 dny.

- Sportovní diváctví

Sportovní diváctví v sobě skrývá velké možnosti. Největší potenciál mají sportovní události světového významu, kam patří mistrovství světa nebo olympijské hry. Turista většinou tyto akce spojí s poznáním památek a kultury dané destinace. To znamená, že své finanční prostředky nevynaloží pouze na vstupenky na akci nebo dopravu, ale také na restaurační zařízení, ubytování a atrakce, což vede k rozvoji cestovního ruchu dané destinace. Nedílnou součástí sportovního diváctví je sdílení zážitků během samotné akce nebo po ní se svými blízkými, přáteli a známými. Dnešní doba umožňuje samozřejmě sdílení na sociálních sítích, které mají obrovskou moc a dosah. Tyto interakce mohou mít následný vliv na popularizaci destinace a zvýšený zájem o lokalitu. Sportovní akce konané v určitém regionu nebo státu, mohou být zároveň reklamní kampaní. Pokud je daná akce dobře zajištěna organizačně i ekonomicky, lidé odjíždí s dobrými pocity, což má velice pozitivní dopad na konkrétní destinaci.

- Nostalgický sportovní cestovní ruch

Nostalgický sportovní turismus je prozatím málo prozkoumanou oblastí cestovního ruchu. Můžeme sem zařadit návštěvy sportovních stadionů, známých sportovišť, sportovních muzeí, síní slávy. Dalším důvodem návštěvy určité destinace může být

přítomnost slavného sportovce, který je pro někoho vzorem a sám je tedy onou atrakcí, tudíž i to může být důvodem pro navštívení lokality.

2.4 Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu

Aby se cestovní ruch v dané destinaci mohl rozvíjet, je potřeba existence přírodních územních podmínek a lokalizačních předpokladů. Podmínkou pro úspěšný růst a vývoj určitého území, je respektování zásad trvale udržitelného rozvoje, který je úzce spjat s potřebami a stavem konkrétní lokality (Kotíková & Schwartzhoffová, 2014).

Mariot (1983) zavedl rozdělení podmínek a faktorů pro rozvoj cestovního ruchu:

a) Lokalizační podmínky

- **přírodní faktory:** Tyto faktory vytvářejí potenciál pro realizování některých forem cestovního ruchu. Můžeme zde zařadit klimatické a hydrologické podmínky, faunu a flóru, nadmořskou výšku, přírodní zvláštnosti apod. Přírodní předpoklady jsou rozhodujícím faktorem pro mnohé účastníky cestovního ruchu. Z hlediska rekreačního, jsou nejvíce vyhledávány hory. Z tohoto pohledu disponují v České republice ideálními předpoklady například Krkonoše, Šumava, Jizerské hory, Jeseníky či Beskydy.

- **kulturně-historické faktory:** Nejvyšším potenciálem pro danou destinaci představují kulturně-historické památky, jež jsou zapsané na seznamu světového dědictví UNESCO. Značně vysoký potenciál vykazují také národní kulturní památky a městské památkové rezervace (Šauer, Vystoupil & Holešinská, 2015).

V seznamu světového dědictví UNESCO, je v České republice aktuálně k roku 2021 zapsáno 14 kulturních památek. Mezi tyto architektonické památky řadíme: zámky, hrady, městské památkové rezervace aj. Mezi další významné kulturně – historické faktory v destinaci, které zvyšují její potenciál, patří:

- nehmotná lidová kultura: kroje, zpěvy, tance, hudba;
- tradiční akce: festivaly, výstavy, sportovní utkání, kulturní tradiční akce;
- význačná místa spojená s kulturní, politickou nebo hospodářskou historií země/lokality.

- **faktory zaměřené na uspokojení specifických potřeb** (nákupy, lázeňství).

b) Realizační podmínky

Realizační podmínky představují infrastrukturu cestovního ruchu a dostupnost dané lokality. Ty jsou dány základními a doplňkovými službami, které jsou poskytovány v oblasti cestovního ruchu. Za ukazatele služeb považujeme počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních, počet zařízení k individuální rekreaci, dále také počet turistických informačních středisek a kapacitu lyžařských areálů (Kotíková & Schwartzhoffová, 2014).

c) Selektivní podmínky

- urbanizační faktory území: hustota, velikost a zástavba sídel,
- demografické faktory: hustota obyvatel a jejich struktura,
- sociologické faktory: finanční příjem, motivace, volný čas).

Základem toho, aby byla určitá lokalita navštěvována a mohl se zde rozvíjet cestovní ruch, je existence alespoň jedné atraktivity, která by nalákala potencionální turisty k návštěvě. Tyto atraktivity můžeme rozdělit:

- přírodní krajinné prvky (pláže, lesy, řeky, jeskyně),
- člověkem vytvořené atraktivity (hrady, zámky),
- atraktivity vytvořené člověkem, se záměrem návštěvy turistů (aquaparky, zábavní centra),
- specifické události a festivaly, které přilákají v určité době spoustu turistů. Tyto akce nejsou fyzické ani trvalé podoby (Kotíková & Schwartzhoffová, 2014).

2.5 Potenciál cestovního ruchu

Potenciál cestovního ruchu je podle Výkladového slovníku cestovního ruchu definován jako „souhrnná hodnota všech předpokladů cestovního ruchu, oceněných obvykle na základě bodovací škály, snížená o zápornou hodnotu negativních faktorů

rozvoje cestovního ruchu“ – jedná se zejména o špatný stav složek životního prostředí (nízká kvalita vzduchu, nedostatečná kvalita a množství vody, hlukové znečištění atd.), konfliktní využití půdy daného území, časté živelné události a katastrofy (zemětřesení, sesuvy půdy, laviny, záplavy atd.), vysoká kriminalita, nestabilní politická situace, epidemie a výskyt nakažlivých chorob. Potenciál cestovního ruchu přírodně determinovaných forem CR, je také časově závislý, neboť jej ovlivňují sezónní a klimatické jevy (Zelenka & Pásková, 2012, s. 433).

2.5.1 Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v ČR

Jedná se o dokument zpracovaný Ústavem územního rozvoje v Brně, pod vedením Dr. Bíny, z roku 2001. Tato metoda hodnotí potenciál cestovního ruchu v obcích České republiky, jejichž hlavním kritériem jsou lokalizační podmínky – podrobnější specifikace lokalizačních podmínek, viz kapitola 2.4. Následně je celkový potenciál hodnocen souhrnným sečtením jednotlivých složek, které prezentují vybrané aktivity podílející se na hodnocení potenciálu. Dále je vycházeno z předpokladu, že lokalizační podmínky je možné v podstatě rozdělovat do třech hlavních forem. První formou je vhodnost krajiny pro konkrétní aktivitu cestovního ruchu (cykloturistika, lyžování, pěší a horská turistika atd.) Druhá forma představuje atraktivitu pro návštěvníky, které se nacházejí na území obce (hrady, zámky, muzea atd.). Třetí pomyslnou formou je možnost účastnit se kulturních, sportovních a jiných akcí (Bína, 2001). Pro jednoduchost interpretace této metodiky, byla vytvořena bodovací tabulka, která se nachází v Příloze 1 – Tabulka 4.

Na Hodnocení potenciálu navazuje dokument z roku 2010 Aktualizace hodnocení potenciálu cestovního ruchu v ČR. Tento dokument je rozšířením a aktualizací zadaného úkolu z roku 2001 a v některých aspektech se liší. Pracuje se zde s většími územními celky, a to s obcemi s rozšířenou působností (ORP). Dalším odlišením je zahrnutí některých realizačních faktorů do celkového hodnocení potenciálu. Oproti první části – Hodnocení potenciálu, se zde pracuje nově s potenciálem 24 atraktivit cestovního ruchu, které jsou reálným cílem návštěvníků daného území a potenciálem ploch a linií ovlivňující cestovní ruch, které zahrnují územní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Posledním rozdílem je zařazení minusových hodnot do bodového hodnocení u potenciálu ploch a linií (Bína, 2010). Hodnotící tabulky, se nachází v Příloze 1 – Tabulka 5 a 6.

Na Aktualizaci dále navazuje dokument Využití potenciálu cestovního ruchu v ČR z roku 2010. Využití potenciálu bylo opět hodnoceno na území obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP). Metodiku z dokumentu Aktualizace, bylo nutné pro účely zhodnocení jeho využití částečně upravit. Zúžilo se pojetí obou dílčích potenciálů cestovního ruchu, s hlavním zaměřením na plochy a linie, které má smysl vztahovat k využití potenciálu cestovního ruchu, respektive na územně zakotvené atraktivitu cestovního ruchu. Dalším rozdílem byla koncepce potenciálu cestovního ruchu jako kategorie (kvantitativní) velikosti, nikoli kategorie (kvalitativní) struktury a také srovnatelnost vyjádření potenciálu ve stupních (Bína, 2010).

Hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle vhodné metodiky je využíváno pro určení konkurenceschopnosti dané destinace a pro práci destinačních managementů, zejména při určení zaměření destinace, tvorbě nových produktů apod.

2.5.2 Potenciál vybraných ORP v destinaci Beskydy-Valašsko, dle Bínovy metodiky

Tabulka 1

Bodové hodnocení potenciálů vybraných ORP

ORP	celkový bodový potenciál ORP	Atraktivita CR	Plochy a linie	Bodový potenciál vázaný na sportovní CR
Rožnov pod Radhoštěm	1020	210	545	755
Valašské Meziříčí	790	40	210	250
Vsetín	1045	120	525	645
Frenštát pod Radhoštěm	930	140	430	570
Frýdek-Místek	1390	150	625	775
Frýdlant nad Ostravicí	980	225	530	775

Zdroj: Vlastní zpracování dle Aktualizace hodnocení potenciálu cestovního ruchu v ČR, Bína, 2010

Z tabulkového zpracování od Bíny 2010, byly vybrány obce s rozšířenou působností, které jsou předmětem zkoumání diplomové práce. Dále se pracovalo s celkovým bodovým potenciálem jednotlivých ORP, jež zahrnuje veškeré složky celkového potenciálu (viz Příloha 1, Tabulka 5,6). Z celkového bodového potenciálu

a všech jeho složek byly vybrány ty složky a body, které se vážou pouze na hodnocení sportovního potenciálu cestovního ruchu sloužící k účelům diplomové práce.

Z atraktivit CR dle Bíny (2010) byly vybrány tyto složky:

- přírodní pozoruhodnosti,
- golfové hřiště,
- farmy pro hipoturistiku,
- jiné atraktivity cestovního ruchu.

Z ploch a linií byly vybrány tyto složky:

- Rekreační a turistická krajina I,
- Rekreační a turistická krajina II,
- Rekreační a turistická krajina IV,
- Břehy vodních ploch I,
- Břehy vodních ploch II,
- Řeky vhodné pro splouvání,
- Přidaná hodnota: chráněná krajinná oblast.

Jednotlivé dílčí složky byly dále sečteny a vznikla možnost porovnání, jak se sportovní cestovní ruch podílí na celkovém potenciálu v jednotlivých ORP. Na základě tabulkového zpracování (viz Tabulka 1) je vidět že, v pěti z šesti ORP je podíl vhodnosti krajiny na sportovní cestovní ruch více než nadpoloviční k celkovému bodovému hodnocení krajiny.

2.6 Destinace Beskydy – Valašsko

Území České republiky je rozděleno na turistické regiony, kterých je v současné době 17. Toto členění vychází z potřeby, co nejúčelnější propagace turistické nabídky území. Regiony slouží k prezentaci potenciálu cestovního ruchu ČR a jsou řízeny profesními organizacemi, tzv. společnostmi destinačního managementu. Turistický region funguje zpravidla na bázi spolupráce s příslušným krajským úřadem a jednotlivými místními destinačními managementy. Některé regiony se dále dělí

na turistické oblasti, což je územní celek se specifickým potenciálem převážně stejných přírodních, kulturně-historických podmínek a vlastností pro rozvoj cestovního ruchu. Potenciál území tvoří vhodný předpoklad pro realizaci konkurenceschopné nabídky produktů se zaměřením především na domácí cestovní ruch (Galvasová et al, 2008, s. 22).

Diplomová práce se zabývá destinací Beskydy – Valašsko, která se rozprostírá na území dvou krajů – Zlínský (turistický region Východní Morava, turistická oblast Valašsko) a Moravskoslezský (turistický region Moravskoslezský, turistická oblast Beskydy – Valašsko). Je také vhodné uvést, že se zde nachází Euroregion Beskydy, na hranicích České republiky a Slovenska.

Kraje České republiky se zároveň dále dělí na obce s rozšířenou působností (ORP), konkrétně: Moravskoslezský kraj na 22 ORP, Zlínský kraj na 13 ORP. Jak již předdeslala kapitola 2.5.1, předmětem diplomové práce jsou ORP Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Vsetín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdek – Místek a Frýdlant nad Ostravicí.

Obrázek 1. Mapa ORP destinace Beskydy – Valašsko (Krestová, 2008, dostupné z: <http://www.lysahora.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=51550&>)

Obecně prospěšná společnost Destinační management turistické oblasti Beskydy – Valašsko, která má na starosti řízení a organizaci cestovního ruchu v této turistické oblasti, rozděluje území na místní mikroregiony. Některé z názvů mikroregionů jsou odvozeny na základě důležitých měst v turistické oblasti. Jmenovitě to jsou lokality Frýdlantsko, Novojičínsko, Frenštátsko, Frýdecko – Místecko, Lašská brána a Povodí Morávky (<https://www.beskydyportal.cz/cz/b2b/>).

Obrázek 2. Logo Destinačního managementu Beskydy-Valašsko, (Destinační management turistické oblasti Beskydy-Valašsko o.p.s, 2021, dostupné z: <https://www.beskydyportal.cz/>)

Destinační společnost Valašsko, která má na starost turistickou oblast Valašsko, rozděluje území na mikroregiony. Konkrétně to jsou Valašskomeziříčsko-Kelečsko, Rožnovsko, Střední Vsetínsko, Valašsko – horní Vsacko, Hornolidečsko (<https://visit-valassko.cz/>).

Obrázek 3. Logo Destinační společnosti Valašsko (Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko, 2020, dostupné z: <https://visit-valassko.cz/ke-stazeni/>)

2.6.1 Beskydy

Beskydy najdeme na východní Moravě při hranicích se Slovenskem. Rozléhají se na území Zlínského a Moravskoslezského kraje, konkrétně v okresech Vsetín, Nový Jičín a Frýdek – Místek. Dělíme je na Moravskoslezské a Slezské Beskydy.

Nejvyšším a nejrozsáhlejším článkem je hornatina Moravskoslezských Beskyd, dále pak Vsetínské vrchy. Moravskoslezské Beskydy se člení na Lysohorskou hornatinu s vrcholy Travný (1 203 m), Ropice (1 082 m) a nejvyšším vrcholem Lysou horou (1 323 m) a Radhošťskou hornatinu s vrcholy např. Smrk (1 276 m), Kněhyně (1 257 m) a Radhošť (1 129 m), na západě pak končí hřbetem Veřovických vrchů (https://www.beskydy.cz/Content/clanek_list.aspx?abstraktid=8991&nav=3&tctr1=3®ionid=10217).

Vsetínské vrchy jsou pak odděleny od Moravskoslezských Beskyd sníženinou Rožnovské brázdy, dále jsou odděleny od Javorníků na jihu a na západě od Hostýnských vrchů údolím Vsetínské Bečvy. Na severu hranice Moravskoslezských Beskyd je členitá Frenštátská brázda, omezena na severu Štramberskou vrchovinou, která je součástí pásma pobeskydské pahorkatiny.

Beskydy byly turisty objeveny v druhé polovině 19. století. Toto území je ideálním útočištěm pro ty, kteří hledají aktivní odpočinek. K hlavním rozvíjeným aktivitám sportovního cestovního ruchu na území, patří především: pěší turistika, cykloturistika, sjezdové i klasické lyžování, adrenalinové sporty jako paragliding, single trails, MTB a dále také inline bruslení nebo golf (<https://www.beskydyportal.cz/cz/aktivity>).

Mimo jiné, se zde nachází Chráněná krajinná oblast Beskydy. Význam CHKO je podtržen vyhlášením 59 maloplošných zvláště chráněných území (7 národních přírodních rezervací, 28 přírodních rezervací a 24 přírodních památek). V roce 2005 zde byly navíc zřízeny 2 ptačí oblasti, konkrétně Beskydy a Horní Vsacko (<https://beskydy.ochranaprirody.cz/>).

2.6.2 Valašsko

Podle Gogely, není možné území Valašska tak jednoznačně určit: „územní rozsah není možné vymezit jednoznačně (kromě východní hranice, která je dána státní hranicí se Slovenskem). Navíc existují různá hlediska, podle nichž se region vymezuje – typ krajiny, bývalý způsob života, kroje a nářečí. Dříve hrálo hlavní roli hospodářství. Valašsko bylo tam, kde se provozovalo pastevectví. Později, kdy pastevectví upadalo, se region vymezoval podle kroje a nářečí. Dnes hraje hlavní roli identita obyvatel, Valašsko je tam, kde se lidé považují za Valachy. Dále se Valašsko rozděluje na jádro regionu, okraj a přechodné oblasti. Za jádro je obvykle považováno Horní Vsacko, Vsetínsko, Rožnovsko a oblasti kolem Valašského Meziříčí na severu a Valašských Klobouk na jihu. Na okraji leží např. Slavičín či Vizovice. Přechodné oblasti jsou Podřevnicko (oblast kolem Zlína) – přechod mezi Slovákem, Hanou a Valašskem, avšak s výrazně převažujícím valašským vlivem, obvykle se řadí k Valašsku“ (Gogela, 1997, s. 26).

Valašsko je region, nacházející se na severovýchodě Moravy u hranic se Slovenskem. Na jihu sousedí s Moravským Slováckem a na západě s Hanou. Lze ho vymezit přibližně územím okresu Vsetín a jihovýchodní částí okresu Zlín. Rozkládá se na území Moravskoslezských Beskyd a Vsetínských vrchů. Území zahrnované do Valašska, zaujímá rozlohu okolo 2 000 km² a počtem obyvatel přibližně 250 000. Největšími městy jsou Vsetín, Valašské Meziříčí a Rožnov pod Radhoštěm.

Valašsko je tak možné vymezit podle toho, kde se vyskytují dochované tradice, nářečí a kultura. Tyto tři aspekty Valašska, jej odlišují od jiných okolních kultur (Vencálek, 1993).

Je lepší zde vnímat vymezení území podle kultury obyvatel, jelikož je Valašsko hlavně národopisným a kulturním regionem. Nejvýznamnějším turistickým cílem v regionu, je beze sporu Rožnov pod Radhoštěm, ve kterém se nachází Valašské muzeum v přírodě, kde najdeme stavení a předměty valašské lidové kultury a řemesel, včetně domů z valašských samot a vesnic, které mají zachovalý původní ráz Valašska. Národ Valachů se zde podle jednoho z historických tvrzení dostal prapůvodně z oblasti Apeninského poloostrova, avšak do lokality dnešního Valašska přišli z území dnešního Rumunska. Jejich původní jazyk má základy v latině (Vencálek, 1993).

Obecně je vhodné zmínit, že celé destinace Beskydy – Valašsko, nabízí velmi různorodé a pestré přírodní předpoklady, které vytvářejí základní podmínky pro rozvoj a vybudování vhodné sportovní turistické infrastruktury. Tento fakt umocňuje i výskyt CHKO Beskydy, která je svou rozlohou největší v České republice.

3 CÍLE

Cílem diplomové práce je analýza potenciálu území pro rozvoj sportovního cestovního ruchu v destinaci Beskydy – Valašsko, a to na základě kvantitativního výzkumu a situační analýzy.

Dílčí cíle:

- rešerše literatury,
- vytvoření ankety, pilotní ověřování a následná realizace anketního šetření,
- vytvoření modifikovaného hodnocení potenciálu území pro rozvoj sportovního cestovního ruchu,
- vyhodnocení výsledků výzkumu, tj. kvantitativního šetření při hodnocení potenciálu,
- zpracování SWOT analýzy a návrhů opatření, směřujících ke zvýšení atraktivnosti destinace.

4 METODIKA

Diplomová práce byla zpracována na základě níže uvedených metod:

1. *Situační analýza zpracována po vzoru Bínovy metodiky, uplatněné v dokumentu Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v ČR – modifikovaná metoda hodnocení potenciálu území pro rozvoj sportovního cestovního ruchu.*

Ke zhodnocení sportovního cestovnímu ruchu byla použita Bínova metodika ke zhodnocení potenciálu cestovního ruchu na území České republiky. Důležitá byla inspirace s možností kvantifikovat potenciál území. Aby mohla být metoda použita pro hodnocení potenciálu sportovního cestovního ruchu, bylo nutné stanovit jednotlivé dílčí faktory, které se na této formě cestovního ruchu podílejí.

V první řadě byly zvoleny jednotlivé typy sportovních, respektive pohybových aktivit. Následně byla vytvořena bodovací tabulka jednotlivých dílčích potenciálů a jejich hodnot. Na základě Bínova rámcového popisu, doplněného o vlastní popis potenciálů s pouze kladným stupněm, byl vyhodnocen celkový potenciál pro rozvoj sportovního cestovního ruchu v daném území.

2. *Kvantitativní výzkum formou ankety (viz Příloha 3)*

Kvantitativní výzkum prostřednictvím ankety probíhal formou přímého dotazování lidí. Anketa obsahuje patnáct otázek a byla sestavena po vzoru standardizovaného dotazníku od CzechTourism pro tuzemský cestovní ruch a po konzultaci s vedoucí diplomové práce. Sběr dat probíhal od července 2018 do února 2019 a výzkumný soubor je tvořen 248 respondenty. Návratnost ankety nebyla detailněji sledována, nicméně počet oslovených, kteří dotazování odmítli, byl v řádu pouhých jednotek. Kritéria pro volbu místa anketního šetření byla místa, kde se měli pohybovat lidé vykonávající aktivitu spojenou se sportovně orientovaným cestovním ruchem, a také místa, kde se měl vyskytovat vysoký počet těchto respondentů.

Dotazování probíhalo jak v letní, tak v zimní sezóně na těchto vybraných místech:

- Pustevny,
- Valašské muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm,
- Cyklostezka Bečva,
- vodní nádrž Olešná s přilehlým aquaparkem ve Frýdku – Místku,
- Ski areál Bílá ve Starých Hamrech,
- Lysá hora, nejvyšší hora Moravskoslezských Beskyd.

Z výsledků lze vyvodit, jak návštěvníci tráví sportovně zaměřenou dovolenou v dané oblasti.

3. *SWOT analýza destinace*

5 HODNOCENÍ POTENCIÁLU DESTINACE BESKYDY-VALAŠSKO PRO ROZVOJ SPORTOVNÍHO CESTOVNÍHO RUCHU

V rámci cestovního ruchu je sportovní cestovní ruch významně a rychle se rozvíjející se formou. Pro zkoumání této části cestovního ruchu je důležité jej rozčlenit na jednotlivé měřitelné segmenty. V rámci hodnocení potenciálu lze vycházet z Bínovy metodiky z roku 2001. Z tohoto dokumentu byly převzaty konkrétní principy:

- a) celkový potenciál je členěn na měřitelné segmenty (konkrétně jednotlivé sportovní aktivity představující potenciál pro sportovní cestovní ruch),
- b) třístupňový princip
- c) vyhodnocení je klasifikováno na základě bodovacího systému,
- d) všechny bodované složky nemají v celkovém potenciálu stejný význam,
- e) rámcový popis, který slouží k zařazení jednotlivých potenciálů ke konkrétnímu stupni významu.

Vyhodnocení potenciálu bylo prováděno prostřednictvím bodovacího systému. Jsou určeny tři intenzivní stupně potenciálu cestovního ruchu. Popis intenzivních stupňů u jednotlivých potenciálů, byl převzat z původní Bínovy metodiky. U některých složek (jmenovitě vodní sporty, hipoturistika, golf, jiné sporty) je při splnění lokalizačních podmínek rozlišen pouze jeden stupeň, který určuje, zda je oblast pro tyto sportovní aktivity vhodná či nikoliv. Popis kladného stupně pro vodní sporty, hipoturistiku, golf a jiné sporty, nebyl převzat z Bínovy metody.

Veškerá metodika k vlastnímu hodnocení potenciálu území pro rozvoj sportovního cestovního ruchu, se nachází v Příloze 2.

5.1 Výsledky hodnocení potenciálu destinace Beskydy – Valašsko

V Tabulce 2 jsou červeně zvýrazněny již výsledné bodové hodnoty pro jednotlivé potenciály, které byly zvoleny na základě rámcového popisu.

Tabulka 2

Výsledná hodnotící tabulka

Složka potenciálu území pro rozvoj sportovního cestovního ruchu	Počet bodů pro kladný stupeň lokalizačních podmínek		
	1	2	3
Vhodnost krajiny pro pěší turistiku	30	40	50
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	20	30	40
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	10	20	30
Vhodnost krajiny pro vodní sporty		7	
Vhodnost krajiny pro hipoturistiku		3	
Vhodnost krajiny pro horolezectví		3	
Vhodnost krajiny pro golf		7	
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	30	40	50
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	20	30	40
Vhodnost krajiny pro jiné sporty		3	
Sportovní akce	30	40	50

Na základě bodové hodnoty za celkový potenciál, lze stanovit tuto destinaci jako území s vysokým potenciálem. Po sečtení všech 11 dílčích složek a jejich potenciálů vyjde **celková hodnota 227 bodů, z maximálního počtu 283 bodů.**

Na nejvyšší bodovou hodnotu v celé tabulce hodnocení potenciálu dosáhla složka potenciálu vhodnost krajiny pro pěší turistiku. Dle rámcového popisu dosáhla na třetí stupeň vhodnosti krajiny, která je převážně horská a podhorská se zastoupením lesů, s četnými turistickými stezkami, vyhlídkami, rozhlednami a celkově s množstvím turistických atraktivit.

Naopak na kladný stupeň nedosáhla složka potenciálu vhodnost krajiny pro hipoturistiku a vhodnost krajiny pro horolezectví. V rámci horolezectví a jeho nepřidělení ke kladnému stupni lze vinit přírodní předpoklady s absencí vhodných přírodních podmínek, např. v porovnání se skalními městy jako Adršpach nebo Hruboskalsko. To samozřejmě neznamená, že tuto aktivitu nelze v destinaci provozovat. Hipoturistika nemá na území velkou tradici. V samotné historii, zde Valaši pracovali po boku svých koní, kteří jim pomáhali při pracích na polích a staveništích. Projížďka v sedle koně může po zdejší přírodě poskytnout neopakovatelný zážitek a vylézt tak z tohoto potenciálu o hodně víc.

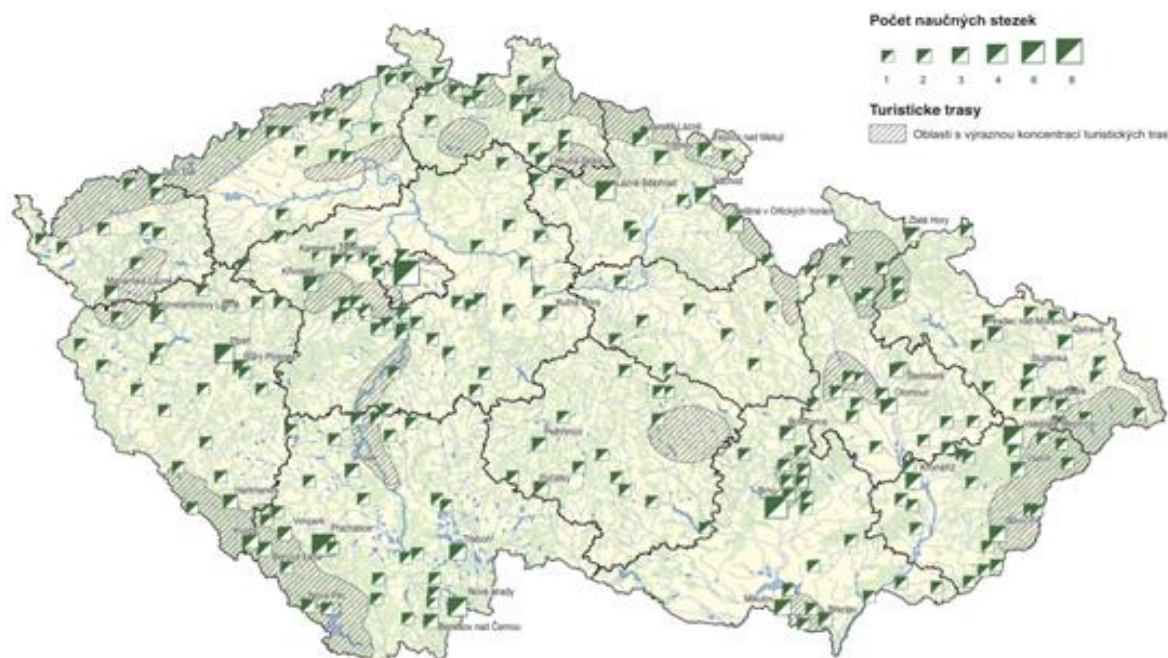
5.2 Situační analýza sportovních aktivit v destinaci

a) Pěší turistika

Okolí Beskyd a Valašska je protkané velkým množstvím turistických stezek, naučných stezek i turistickými cíli, které motivují turisty k návštěvě a tím pádem k provozování pěší turistiky.

1. *Turistické stezky* – stezka Frenštát pod Radhoštěm – Ráztoka, Hostašovice – Velký Javorník, Ostravice – Horní Čeladná, Lysá hora – Frýdlant nad Ostravicí, Ostravice – Lysá hora apod. Jejich náročnost je různorodá, a tak je z čeho vybírat.
2. *Naučné stezky* – jsou doplněny o informační tabule, které seznamují návštěvníky s místní faunou a flórou nebo památkami a kulturou. Příkladem naučných stezek v této destinaci jsou např. NS Radegast, NS Velký Javorník, NS Hradisko, NS Šance – Lysá hora apod.

Na Obrázku 4, je mapa s počtem naučných stezek a turistických tras. Je vidět, že se destinace Beskydy-Valašsko, nachází na území s výraznou koncentrací turistických tras a zároveň se zde vyskytuje i množství naučných stezek.

Obrázek 4. Mapa Počet naučných stezek (Vystoupil et al., 2006, s. 67)

3. Turistické cíle

- **Jurkovičova rozhledna,**
- **Rozhledna Velký Javorník,**
- **Rozhledna Vartovna,**
- **Rozhledna Miloňová,**
- **Rozhledna na Ztracenci,**
- **Rozhledna Cyrilka,**
- **Rozhledna Čartak,**
- **Pustevny a Radhošť,**
- **vyhlídková stezka Pustevny,**
- **Lysá hora:** nejvyšší hora Beskyd – Lysá hora. Mezi další vrcholy Beskyd, které stojí za navštívení, jsou: Ondřejník (889 m n. m.), Skalka (964 m n. m.), Smrk (1276 m n. m.), Malá Prašivá (706 m n. m.) a Travný (1203 m n.m.) (<https://www.beskydyportal.cz/cz/horske-vrcholy>).

- **Valašské muzeum v přírodě:** tento turistický cíl leží blízko řeky Bečvy, kolem které vede cyklostezka Bečva a zároveň se nachází v parku Rožnova pod Radhoštěm. Z hlediska dostupnosti je toto místo lehce dosažitelné.

b) Cykloturistika

Na vybraných územích Beskyd a Valaška si nadšenci kola přijdou na své. Na výběr je tu velké množství tras pro rodinné vyjížděky i pro zkušenější a náročnější cyklisty. Celou oblast propojují více či méně významné cyklotrasy a cyklostezky. Některé z nich vedou kolem třeba kolem vodních nádrží, jiné zase zavedou cyklisty za památkami do měst.

1. *Cyklostezky* – asi nejvýznamnějším projektem je stezka pro cyklisty – cyklostezka Bečva. Tato 152,6 km dlouhá stezka propojuje významná místa Valaška a Beskyd. Umožňuje relativně poklidný průjezd po bezpečné komunikaci místní malebnou krajinou. Obliba této cyklostezky stoupá, což dokazuje monitoring návštěvnosti cyklostezky. Podle dostupných dokumentů monitoring cyklostezky probíhal v období letních měsíců v letech 2011–2015 a každoročně počet návštěvníků stoupal. Dá se předpokládat, že trend je stále stejný.

Obrázek 5. Návštěvnost Cyklostezky Bečva (Cyklostezka Bečva, 2015, dostupné z: <http://www.cyklostezkabecva.cz/>)

2. *Cyklotrasy*: ve sledovaném území je spousta značených cyklotras:

- Vsetín-Syrákov-Pulčín-Halenkov-Vsetín (délka trasy 79 km),
- Pržno-Hošťálková-Semetín (délka trasy 30 km),
- Vsetín-Palačov (délka trasy 31 km),
- Vsetín-Bystřička-Vsetín. (náročná trasa určená pro horská kola, délka 41 km),
- Travné – Prašivá (délka trasy 54 km, určeno pro horská kola),
- Lysá hora z Ostravice (náročná trasa pro horská kola),
- Velký Javorník – Frenštátu pod Radhoštěm (náročná trasa pro horská kola),
(<https://www.vyletnik.cz/trasy/cyklotrasy/severni-morava/moravskoslezske-beskydy/>).

3. *Bike parky*

- **Bike park Kyčerka**: tento bike park se nachází ve Velkých Karlovicích a je určen převážně pro adrenalinové nadšence. Je zde opět několik druhů obtížnosti, různé typy překážek a délky sjezdu.
- **Bike resort Valašsko**: (údolí Vsetínské Bečvy). Nabízí řadu značených MTB a trailových tras na hřebeni Javorníků a Vsetínských Beskyd, vyjížděky s průvodcem i instruktorem.
- **Bike aréna Vsetín**: zahrnuje trasy o délce 16 km, které jsou umístěny v pohoří Hostýnských vrchů. Systém tras obsahuje 9 km vrstevnicového singltrailu a tři gravity tratě (tratě kde není potřeba šlapat, jelikož vedou z kopce dolů) v délce téměř 7 km. Bike aréna Vsetín navazuje na Cyklostezku Bečva, navštívit ji však mohou i cykloturisté mířící za jinými cíli.
- **Bike park Bílá**: tento známý zimní areál nabízí v létě možnost singletrailu o délce 5.5 km, kdy návštěvníky vyveze lanovka na vrchol a odtud již mohou sjíždět různými obtížnostmi na kolech směrem dolů. Pro nejmenší je zde vybudováno tzv. skills centrum, kde se mohou seznámit s prvními překážkami horského kola.

c) Vodní turistika a vodní sporty

1. Splouvání řek

Vodní turistika na území Valašska a Beskyd není úplně hlavním zdrojem návštěv a celkového turismu. I když se zde nacházejí toky, které se dají sjíždět, nejedná se celoroční splouvání řek. Největší předpoklady pro splouvání na lodích má:

- **řeka Ostravice:** zde se pořádají několikrát do roka vodácké akce. Nejznámější akcí je Adrenalin Cup. Jedná se o závod čtyřčlenných štafet, kdy každý ze štafety se účastní jedné z disciplín. Disciplíny jsou: běh do vrchu, sjezd na horském kole, sjezd na kajaku a paragliding.
- **řeka Bečva:** nejlepší úseky pro sjízdnost jsou od Valašského Meziříčí po Přerov. Sjízdný úsek je dlouhý asi 61 km.
- **potok Bystřička:** do potoku je vypouštěna stejnojmenná přehrada Bystřička. Díky občasnému vypouštění zde vzniká úsek dlouhý asi 13 km. Ovšem tento úsek je určený spíše pro zdatnější a zkušenější vodáky, jelikož je zde vysoký spád, četné zákruty a občasně překážky v podobě spadlých stromů.
- **řeka Morávka:** je dlouhá 28 km, z toho sjízdný úsek je dlouhý asi 19 km (<https://www.raft.cz/sjizdnost.aspx>).

2. Vodní sporty

Velmi oblíbené, jsou v poslední době i vodní sporty např. paddleboarding, jachting, windsurfing, wakeboarding nebo neadrenalinové rekreační aktivity jako projížďky na lodích nebo šlapadlech. Tyto vodní aktivity jsou provozovány téměř na všech vodních plochách, které neslouží jako zdroj pitné vody. Místa, kde se dají tyto vodní aktivity provozovat jsou:

- **Těrlická přehrada**
- **Žermanická přehrada**
- **přehrada Olešná**

- **přírodní areál Na Stanoch v Karolince**
- **přehrada Bystřička**

d) Hipoturistika

Využití koní na Valašsku a Beskydech má dlouhou tradici. Od dřívějšího pastevectví, náročných prací v terénu a přepravy zboží, kdy koňská síla byl velmi důležitá, se dnes koně především chovají a udržují jako „mazlíčci“. Na tomto území se k rozvoji hipoturistiky hlásí **organizace Hyje**, která nabízí možnost vidět svět z koňského hřbetu a projet si kus Valašské krajiny na koni.

Další organizace, ranče a jízdárny nabízející hipoturistiku:

- **ranč Bučiska**
- **horse ranch Čeladná**
- **jízdárna Frýdlant nad Ostravicí**
- **jezdecký klub Valašsko na Prostřední Bečvě**

e) Golf

V období teplejších měsíců mohou návštěvníci Beskyd a Valašska vyrazit na golf. Golfových hřišť na tomto území je hodně. Největším areálem je **Prosper Golf Resort Čeladná**. Zde jsou k dispozici dvě 18 jamková hřiště, denně upravovaná pro perfektní podmínky golfistům. Již není takovým pravidlem jako dříve, že golf je sport pouze pro bohaté. To potvrzuje i golfové hřiště ve Valašské Bystřici, kde se nachází **Bůrov Golf Club**. Tento relativně vysoko položený areál je zasazen do malebné krajiny Valašska, a pro umocnění interakce s přírodou je zde vybudována i rozhledna, kde je možné vidět do širokého okolí a kochat se nádherným výhledem. Ostatní golfové hřiště se nacházejí např:

- **Rožnov pod Radhoštěm – Valašský golfový klub,**
- **Ostravice – Golf & ski resort Ostravice,**
- **Ropice – Ropice golf resort**
- **Velké Karlovice – golf club Horal**

f) Horolezectví

Na tomto území je několik skalních útvarů, na které je možné si vylézt. Mezi cvičné a tréninkové skály řadíme třeba skálu tzv. **Horní Mazák**, která se nachází blízko Ostravice. Nejvíce vyhledávaným skalním útvarem je přírodní památka **Čertovy skály** u obce Lidečko.

Dalším významným a vyhledávaným místem pro horolezce jsou **Pulčínské skály** v okolí Vsetína. Další skalní tělesa vhodné pro lezení najdeme např. na Prostřední Bečvě, Bystřičce či ve Valašském Meziříčí, kde najdeme skalní útvar **Medůvka**.

g) Sjezdové zimní sporty a lyžařská turistika

1. Sjezdové zimní sporty

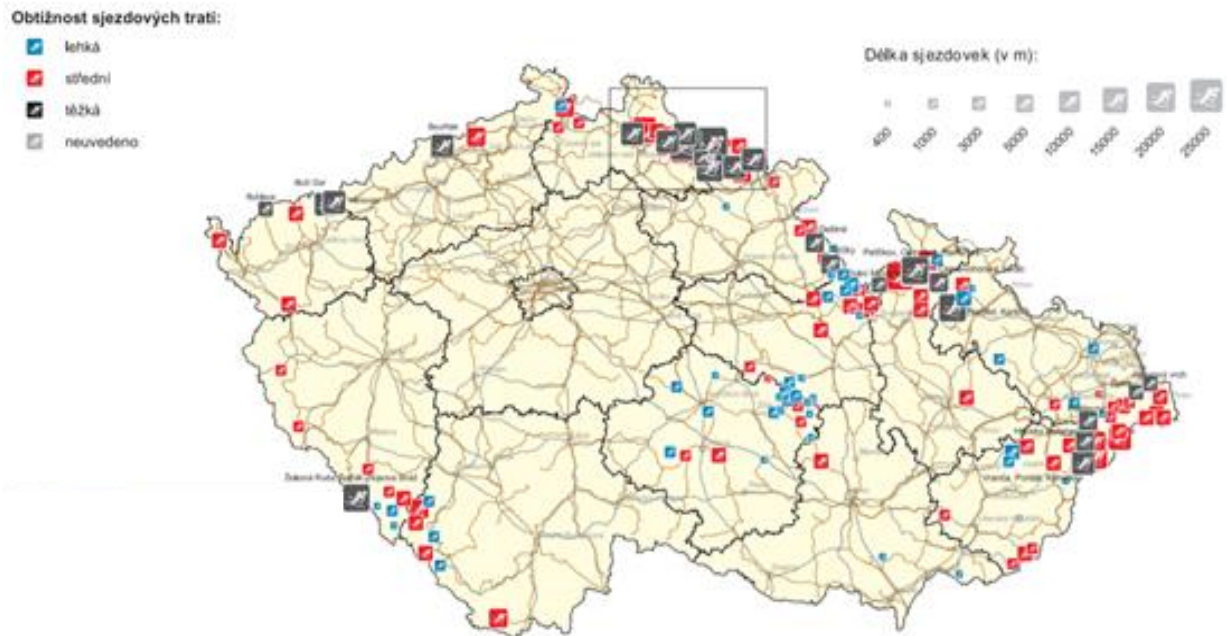
V Beskydech a Valašsku se nachází mnoho lyžařských areálů. Pokud v zimním období přeje počasí, tak jsou zdejší kopce více než ideálními místy k provozování zimních lyžařských aktivit. Za navštívení rozhodně stojí **Ski areál Bílá**, kde se nacházejí dvě sjezdovky o celkové délce 5.5 km s různými druhy obtížnosti. Severní kopec areálu je menší a disponuje tzv. kotvou (přepraví maximálně dva lyžaře). Jižní kopec je delší a disponuje čtyřsedačkovou lanovkou. V tomto areálu samozřejmě nechybí lyžařská škola, dětský vlek a celkově jsou zde vhodné podmínky pro naučení nejmenších dětí.

Dalším velice vyhledávaným místem lyžařů jsou **Pustevny**. Zde se také nachází několik druhů sjezdovek o délce cca 3 km s doplňkovou lyžařskou infrastrukturou, jako je lyžařská škola, půjčovna lyží, běžek a snowboardu či servis.

Okolí Horní Bečvy a Velkých Karlovic disponuje spoustou lyžařských areálů, vhodné převážně pro rodiny s dětmi. Jsou to např. **Ski areál Sachova Studánka**, **Razula**, **Rališka**, **Kyčerka** a další.

Kousek od Velkých Karlovic, a to konkrétně v Novém Hrozenkově se nachází další velmi vyhledávaný **Ski areál Kohútka**. Jak již název vypovídá, toto lyžařské středisko na nachází na hranicích se Slovenskem, a tak je velmi vyhledávaný i našimi východními sousedy. Délka všech lyžařských tratí činí 6.6 km.

Na Obrázku 6, je mapa s počtem, délkou a obtížností sjezdových tratí. Je vidět, že se destinace Beskydy-Valašsko nachází v území s vysokou koncentrací sjezdových tratí, především střední úrovně a střední délky. Celkově má oblast Beskyd a Valašska, vedle Krkonoš a Orlických hor, jednu z nejhustších sítí sjezdových tratí v České republice.

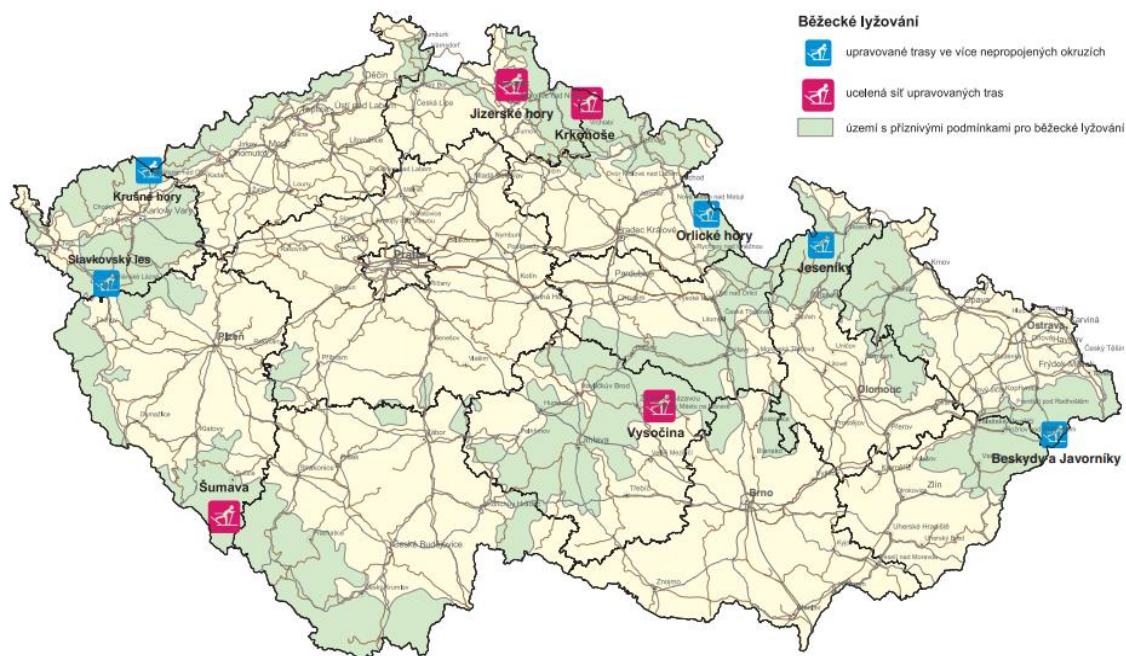
Obrázek 6. Mapa Počet sjezdovek (Vystoupil et al., 2006, s. 59)

2. Lyžařská turistika

- **Běžecké lyžování:** Běžkařské tratě jsou v destinaci Beskyd a Valašska velmi oblíbeným cílem zimních sportovních nadšenců. V této oblasti je k výběru mnoho tratí různých obtížností. Zdatnější běžkaři si volí tratě v okolí **Pustevn** (74 km tratí) a **Lysé hory**. Ti, jejichž fyzické, či technické zdatnosti nejsou na takové úrovni, mohou využít upravené tratě v nižších oblastech např. Běžecké tratě **Golf a Ski resort Ostravice** nebo **běžecká stopa SnowArena Čeladná**. Další běžkařské vyžití najdeme v okolí obce **Bílá**, kde se za vhodného počasí nachází až 70 km běžkařských tratí. Příklady běžkařských tras:

- **Pustevny – chata Mír – Pustevny** = 18 km
- **Martiňák – Pustevny – Martiňák** = 16 km
- **Lysohorská magistrála** – upravená, náročná běžkařská trať má více výchozích bodů, které vedou na nejvyšší horu Beskyd – Lysou horu.

Obrázek 7 představuje mapu běžkařských tras a podmínek pro běžecké lyžování. Je vidět, že destinace Beskydy-Valašsko, disponuje příznivými podmínkami pro běžecké lyžování a nabízí upravované trasy ve více nepropojených okruzích.

Obrázek 7. Mapa běžecké trasy a podmínky pro běžecké lyžování. (Vystoupil et al., 2006, s. 61)

- **Skialpové lyžování:** Stále více a více populárnější se stává skialpinismus. Na tento druh sportu je vhodný víceméně každý kopec. Velice vyhledávaným místem k tomuto využití, je nejvyšší vrchol Beskyd - **Lysá hora**. V zimním období je zde možné potkat velké množství skialpinistů. Pokud jsou ideální sněhové podmínky, je možné narazit na skialpinisty také na **Pustevnách (Radhošť) nebo na Velkém Javorníku**.

h) Jiné sporty

1. Plážový volejbal

Hřiště pro tento sport nabízí koupaliště, hotelové areály, ale je i v blízkosti veřejných vodních ploch. Jednu z možností nabídlo roku 2017 i město Valašské Meziříčí, kdy nechalo navězt na náměstí písek. V červenci tohoto roku bylo hřiště zdarma přístupné veřejnosti a mělo propagovat plážový volejbal ve Valašském Meziříčí. Beachvolejbalové hřiště lze také najít např.: na koupališti ve **Frenštátě pod Radhoštěm**, u fotbalového hřiště na **Dolní Bečvě**, v hotelovém areálu **Čarták na Soláni** nebo u **přehrady Baška**.

2. In-line bruslení

Od dob výstavby cyklostezek se velké oblibě těší také příznivci kolečkových bruslí. Na Valašsku a Beskydech najdeme několik ideálních míst pro in-line bruslaře. Již zmíněná **cyklostezka Bečva** nabízí skvělé podmínky, kde je možné s menšími přejedy jet nepřetržitě po cyklostezce až 20 km. Další variantou je návštěva přehrady **Olešná**. Okruh okolo přehrady měří zhruba 4,5 km a nabízí hezké výhledy do okolí.

3. Závěsné létání

V období teplejších měsíců a dnů, kdy nejsou žádné srážky a jsou ideální povětrnostní podmínky, můžeme na obloze spatřit paraglidisty, kteří v této oblasti nejsou žádnou výjimkou. Tento adrenalinový druh sportu je zde relativně ve velké míře provozován. Díky několika vrcholům, odkud se dá vzlétnout a pozorovat malebnou místní krajinu, tak může vzniknout neopakovatelný zážitek. Místní specializované firmy nabízejí nejen přelety nad krajinou, ale i samotnou výuku paraglidingu. Firmy, zabývající se závěsným létáním v destinaci Beskyd a Valašska jsou např: **MAC škola paraglidingu – Kunčice pod Ondřejníkem, nebo PG Hnízdo – škola paraglidingu v Čeladné**. Mezi vzletová místa patří **Ondřejník, Radhošť nebo Velký Javorník**.

4. Discgolf

Discgolf je poměrně nová, lehce netradiční, a zároveň rozvíjející se volnočasová aktivita podobná golfu. Hraje se speciálním létajícím talířem, a místo jamek, se talíř hází do discgolfových košů.

V destinaci Beskydy – Valašsko, se prostor pro tuto aktivitu nachází v oblasti bývalých kasáren ve **Valašském Meziříčí**. Hřiště spravuje město Valašské Meziříčí. Disky na hru je možné zapůjčit za zálohu v nedalekém areálu krytého bazénu.

Dalším místem, kde je možné provozovat tuto aktivitu je **Valašská Bystřice na Búřově**. V tomto areálu najdeme 37 discgolfových “jamek” o celkové délce hřiště 1894 metrů. Jeden menší areál s hřištěm najdeme v Trojanovicích – discgolfové **hřiště Rekovice**. Vzniklo r. 2016 a disponuje deseti “jamkami” o délce 616 metrů.

i) **Sportovní akce**

- **Beskyd tour:** Počátek tohoto cyklomaratonu se datuje k roku 1994. Trasa startuje v Obci Bílá v Beskydech, a vede místními kopci a krajinou. Vybírat lze z délek tří tras, a to 163 km, 121 km a 53 km. Této akce se pravidelně účastní více než 300 závodníků.
- **Karlovská 50:** V rámci seriálu zimních běžkařských závodů SKITOUR, se v České republice se po boku slavné Jizerské padesátky zařadila i Karlovska padesátka. Karlovska padesátka se koná ve Velkých Karlovicích a trasa vede malebnou krajinou Valašska. Na výběr je 10 km, 25 km nebo 50 km dlouhá trať. Letošního ročníku tohoto závodu se zúčastnilo přes 600 běžkařů.
- **Beskydská sedmička:** Jde o extrémní, horský dálkový pochod, kdy se v limitu 29 hodin, jde pěšky sedm Beskydských vrcholů (Malý Javorový 945 m n. m., Velký Javorový 1 031 m n. m, Ropice 1 082 m n. m, Travný 1 203 m n. m., Lysá Hora 1 324 m n. m, Smrk 1 276 m n. m, Čertův mlýn 1 205 m n. m, Tanečnica 1 084 m n. m, Radhošť 1 129 m n. m, Velký Javorník 918 m n. m;) v kategorii jednotlivci a týmy. Délka kratší trati je 86.4 km, delší trasa je měří 95 km. Účastnit se mohou jak ženy, tak muži starší 18 let. Závod startuje v Třinci a končí ve Frenštátě pod Radhoštěm. První ročník proběhl r. 2010 a účastníci pochází ze všech krajů a koutů republiky. Počet účastníků se pohybuje v rozmezí 2000–3000.
- **Inline 24:** Jedná se o závod na kolečkových bruslích okolo vodní nádrže Olešná u Frýdku – Místku. Tento závod trvá 24 hodin a účastnit se jej mohou závodníci v kategorii sport a hobby. Závodit lze v týmu, i jako jednotlivec. Účastníky bývají muži, ženy a smíšené týmy. O den později bývá zpravidla závod pro děti.

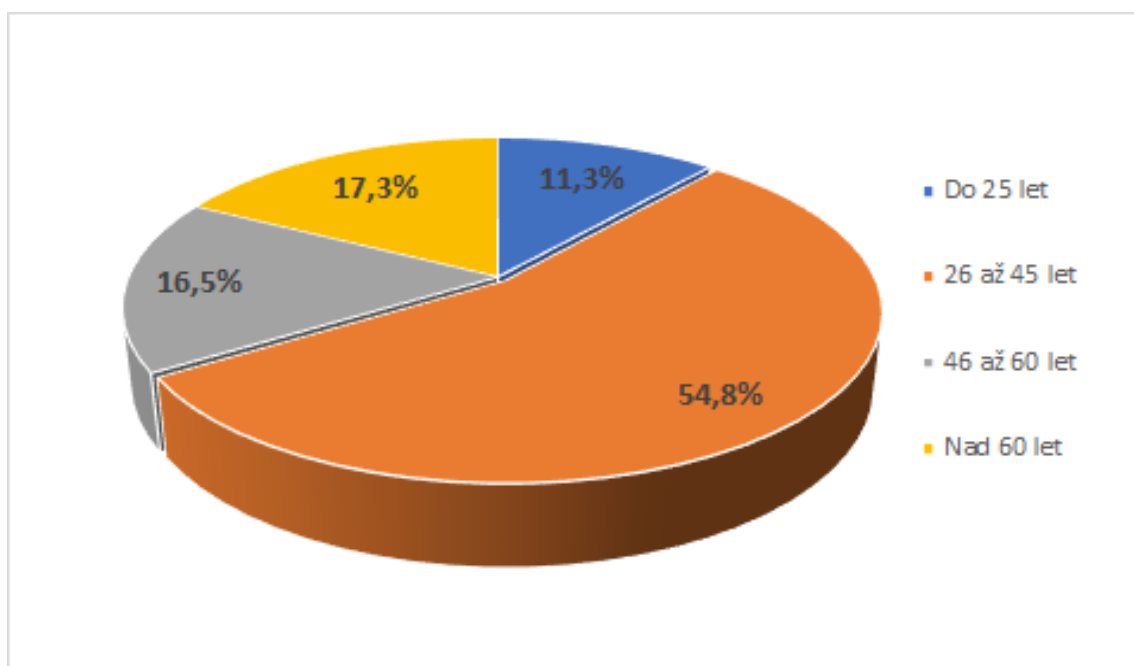
- **Valachy tour:** Jedná se o unikátní seriál závodů v různých disciplínách, který je pořádán od r. 2013. Jednotlivé závody nesou název: Noční stopa Valachy (závod na běžkách), Valachy duatlon (běh a horské kolo), Bike Valachy (závod na kolech), Valachy Man (plavání, kolo, běh) a posledním je Běhej Valachy (běh). Tyto závody jsou pořádány v průběhu celého roku, podle vhodnosti k určitým a konkrétním aktivitám v krajině Velkých Karlovic. Závodů se mohou účastnit ženy i děti všech věkových kategorií. Tohoto seriálu se účastní i závodníci ze Slovenska.
- **Valašská Bike Tour:** dalším významným projektem je Valašská Bike tour. Jedná o několikadenní putování místní krajinou na horských kolech. V rámci tohoto projektu je nabízen balíček, v jehož ceně je průvodce, noclehy ve smluvených ubytovacích zařízeních, polopenze, půjčovné kola. Délka výletu je buď na čtyři, nebo šest dnů, a samozřejmě nechybí ani možnost volby náročnosti trasy. Trasy byly vytipovány za účasti zkušených „bikerů“, kteří bezpečně jezdí po místních, někdy ještě neobjevených a neznačených cestičkách místních lesů. Díky této spolupráci, mají návštěvníci Valašské Bike Tour možnost vidět málo navštěvované a atraktivní místa.

6 VÝSLEDKY ANKETNÍHO ŠETŘENÍ

Ke zjištění potřebných informací o potenciálu destinace pro rozvoj sportovního cestovní ruchu v destinaci Beskydy-Valašsko, byl zvolen kvantitativní výzkum, formou anketního šetření. V kapitolách 6.1 a 6.2, jsou popsány výsledky ankety, doplněné o grafické znázornění.

6.1 Sociodemografické údaje

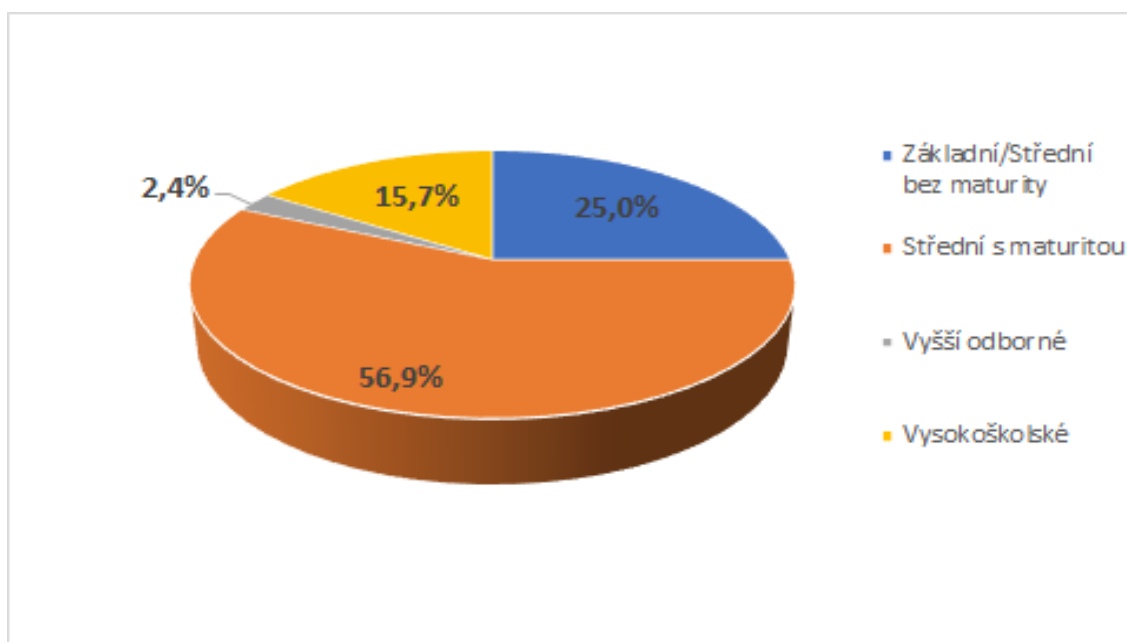
Pohlaví respondentů: Z celkového počtu 248 respondentů, bylo dotázáno **52,8 % mužů a 47,2 % žen**. Vyšší zastoupení mužského pohlaví, mohlo být způsobeno větší ochotou a otevřeností k odpovědím.

Obrázek 8. Věková struktura respondentů

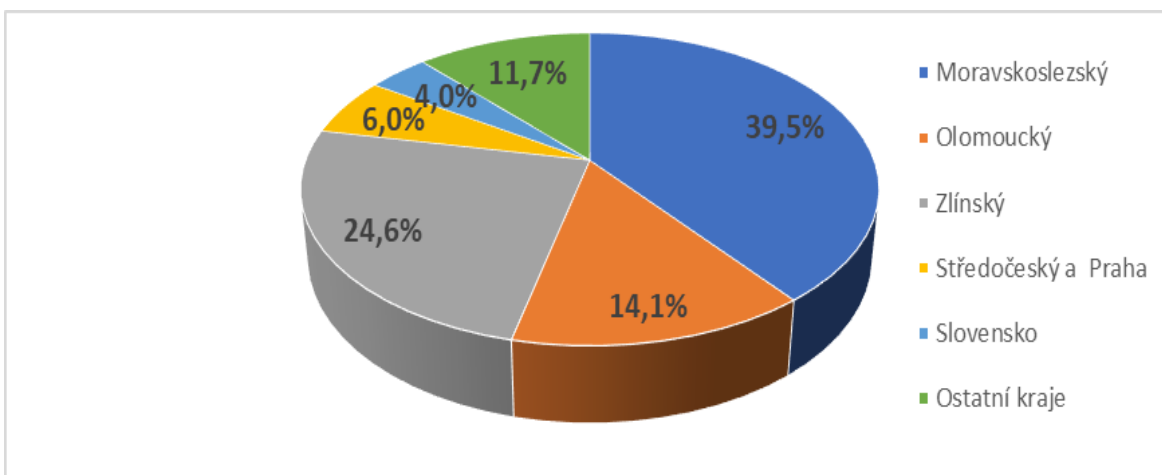
Z hlediska věku, je nejvíce zastoupena skupina **od 26 do 45 let (54,8 %)**, v současné době je to věk, který odpovídá lidem, kteří již mají svou rodinu s dětmi. S přibližně 17 % jsou zastoupeny skupiny od 46 do 60 let, a nad 60 let to mohou být aktivní obyvatelé nebo senioři, kteří mají již odrostlé vlastní děti a cestují již pouze v páru

nebo s vnoučaty. Nejméně zastoupenou skupinou (11,3 %) jsou lidé ve věku do 25 let, kteří ve většině cestují s partnery nebo přáteli.

Obrázek 9. Dosažené vzdělání respondentů

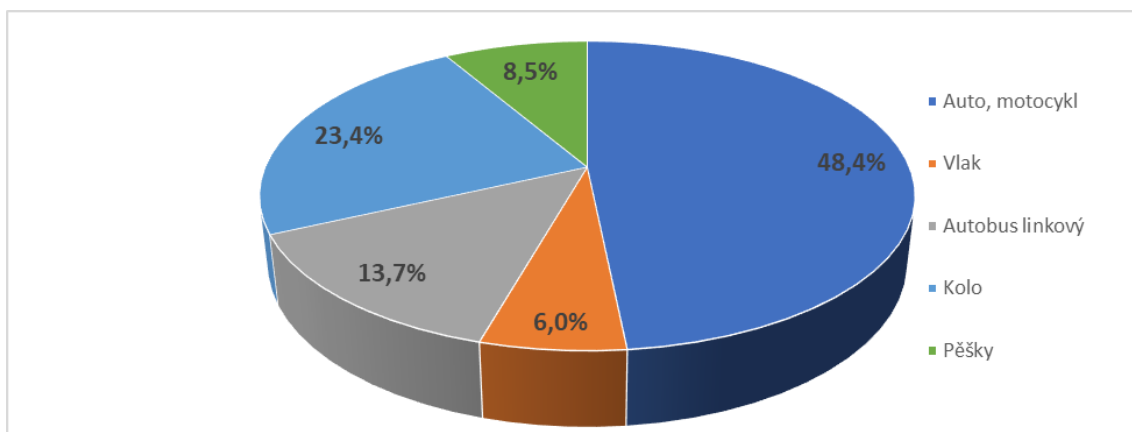
V rozdělení podle stupně nejvýše dosaženého vzdělání převládají dotazovaní s **56,9 % s dokončeným středoškolským vzděláním, ukončeným maturitní zkouškou**. S 25 % jsou na druhém místě respondenti se základním nebo středoškolským vzděláním bez maturity. Následují vysokoškoláci a vyšší odborné vzdělání, dohromady s přibližně 18 %.

Obrázek 10. Trvalé bydliště respondentů

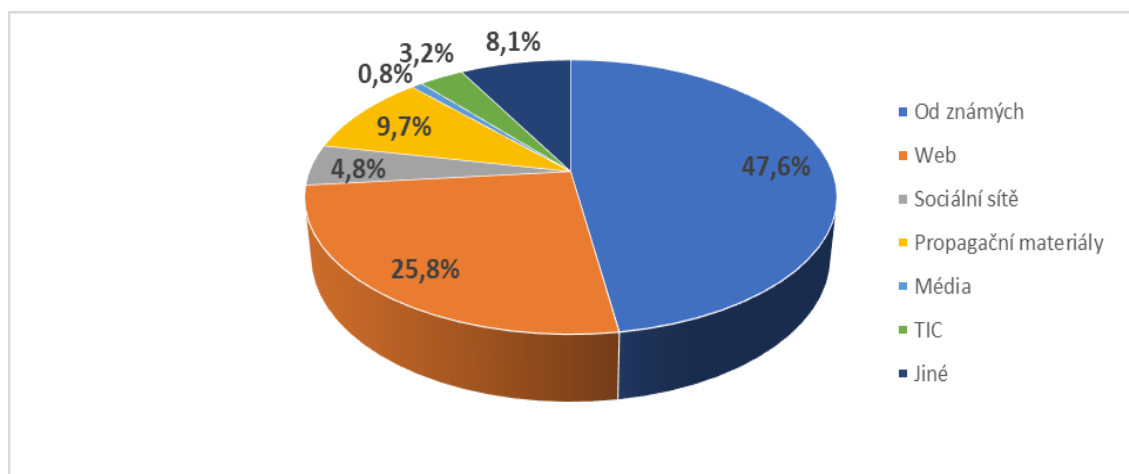
Nejvíce dotazovaných návštěvníků, pochází z okolí a nejbližších krajů. V souboru byli nejvíce zastoupeni respondenti z **Moravskoslezského kraje, a to s 39,5 %**, dále Zlínský (24, 6 %) a Olomoucký (14,2 %). Značnou část tvoří také návštěvníci ze Středočeského kraje a Prahy (6 %), a ze sousedního Slovenska (4 %). Mezi zbývajících 12 %, jsou zastoupeny ostatní kraje a také respondenti z Polska (11, 7 %).

6.2 Výsledky hlavní části anketního šetření

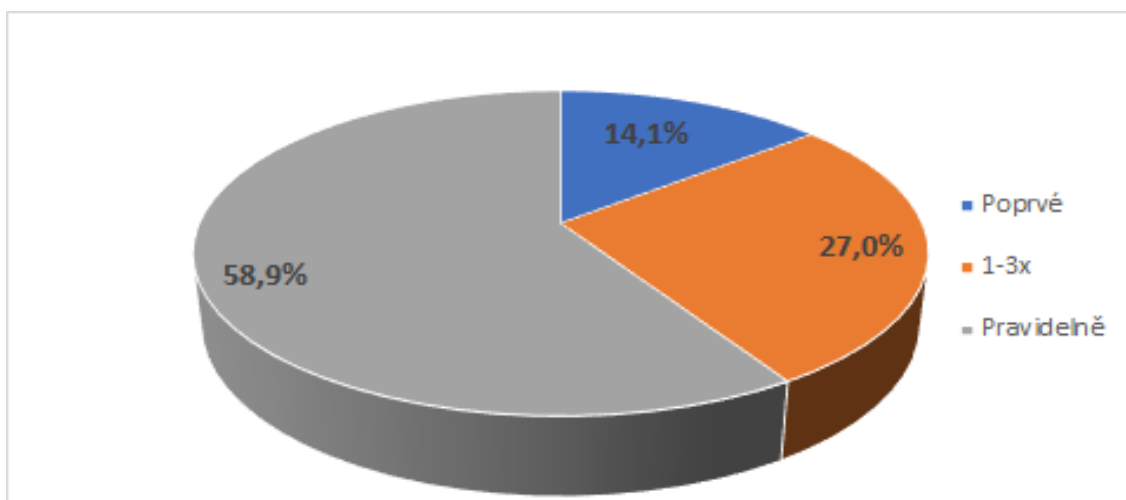
Obrázek 11. Způsob dopravy do destinace

Nejčastějším typem dopravy z místa bydliště do destinace je ve **48,4 % vlastní doprava automobilem nebo na motocyklu**. Jelikož šetření probíhalo částečně na cyklostezce a velká část návštěvníků pochází z nedalekého okolí, častým dopravním prostředkem bylo kolo, které využilo 23,4 % dotazovaných. Pěšky se na výlet z nedalekého okolí vydalo 8, % respondentů. Velmi využívaný je i linkový autobus (13,7 %) a vlak (6 %).

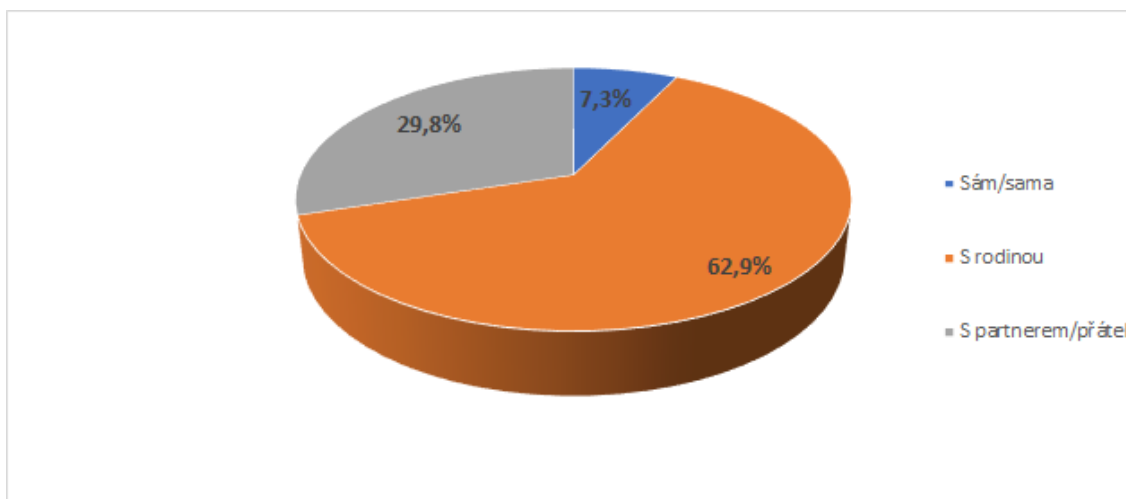
Obrázek 12. Zdroj informací o destinaci

Nejvíce převládá **doporučení od známých, rodiny nebo přátel, a to ve 47,6 %**. Jsou zde zařazeni i dotazovaní, kteří oblast navštěvují pravidelně již několik let. Velký podíl mají webové stránky v 25,8 %. V případě této otázky jsem se dotázal i na konkrétní webové stránky. Nejvíce respondenti zmiňovali web tvořený destinačním management turistické oblasti Beskydy-Valašsko a informační portál Kudy z Nudy, tvořený Českou centrálou cestovního ruchu Czechtourism. Poměrně velké zastoupení v 9,7 %, měly tištěné propagační materiály, které mohou být dostupné např. v turistických informačních centrech, které získaly 3,2 % odpovědí. Nezanedbatelné jsou i sociální sítě s 4,8 %.

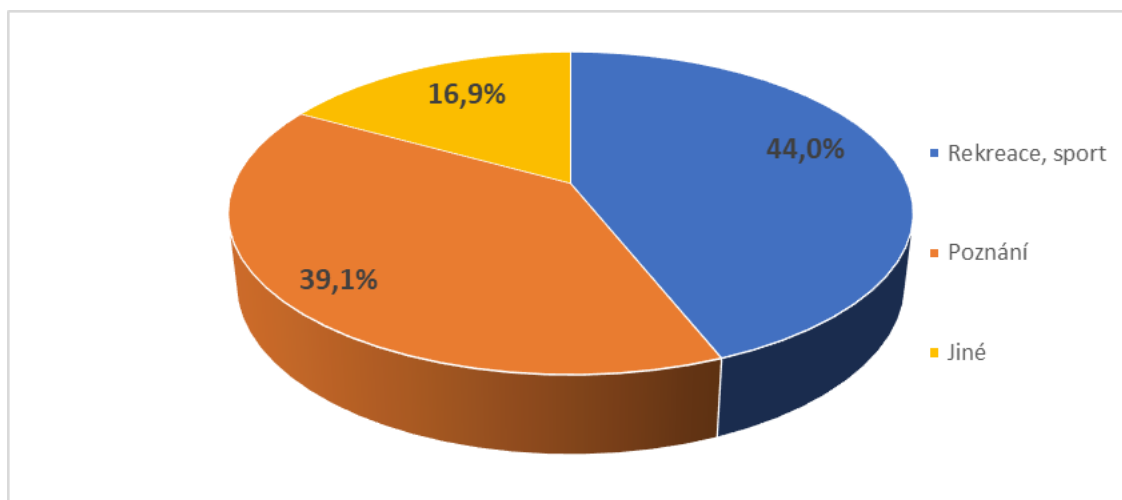
Obrázek 13. Předchozí návštěva destinace

Otázka zaměřena na kraje nás informuje, odkud respondenti do destinace přicestovali. Nadpoloviční většinu tvoří místní obyvatelé Moravskoslezského nebo Zlínského kraje. Je tedy pravděpodobné, že **do oblasti jezdí pravidelně**, což také potvrzuje další graf s **58,9 %** odpovědí. Poprvé destinaci navštívilo pouze 14 % z dotázaných.

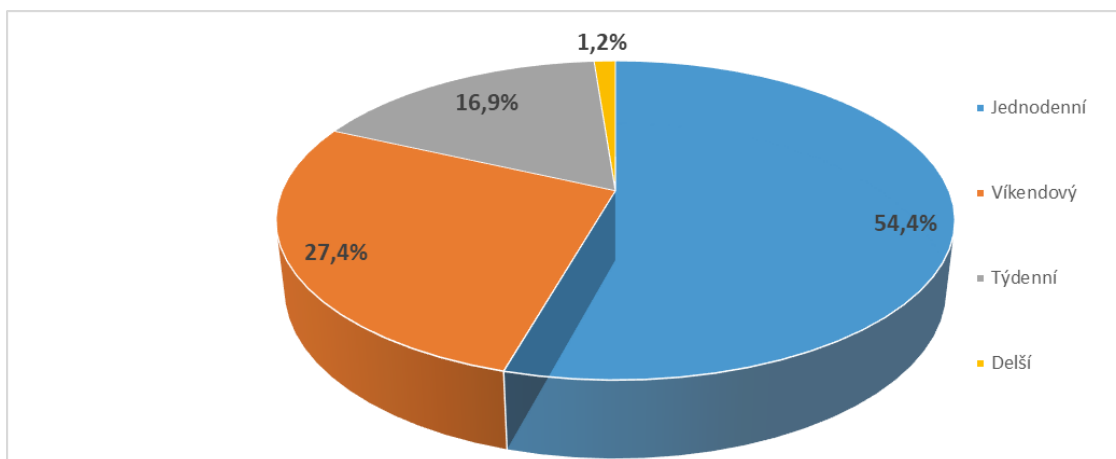
Obrázek 14. S kým návštěvník přicestoval

Nejčastěji respondenti přicestovali do destinace **s rodinou, a to v 62,9 %, v naprosté většině to bylo s dětmi předškolního a školního věku**. S partnerem nebo přáteli přicestovalo 29,8 % dotázaných, a to ti ve věku do 25 let. Bez doprovodu (7,3 %) byli nejvíce cyklisté nebo in-line bruslaři, kteří zde vykonávají pravidelně sportovní činnosti.

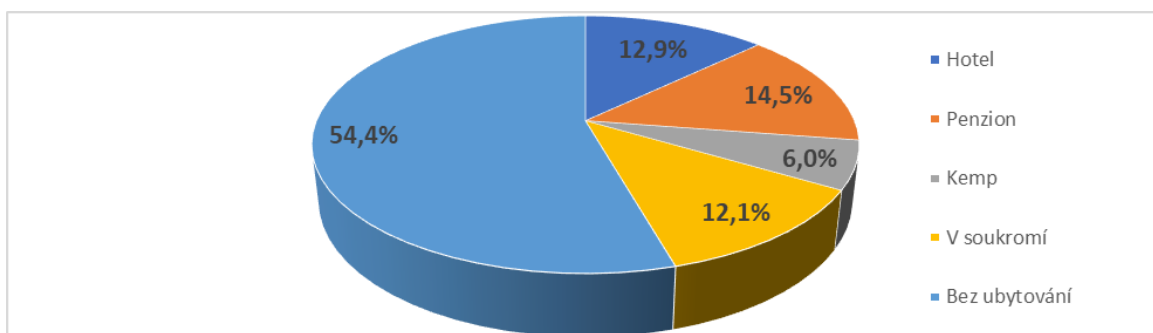
Obrázek 15. Důvod návštěvy destinace

U otázky týkající se důvodu návštěvy, mohlo být zvoleno více variant odpovědí. Nejčastějším a hlavním důvodem jejich návštěvy je kombinace rekreace, sportu a poznání. Tudiž, cílem jejich pěší nebo cyklistické túry, byla nějaká kulturní nebo přírodní atraktivita. Nepatrně převládá **rekreace se sportem, a to ve 44 %**. Mezi jinými důvody, byly nejčastěji uvedeny návštěvy příbuzných a rodiny.

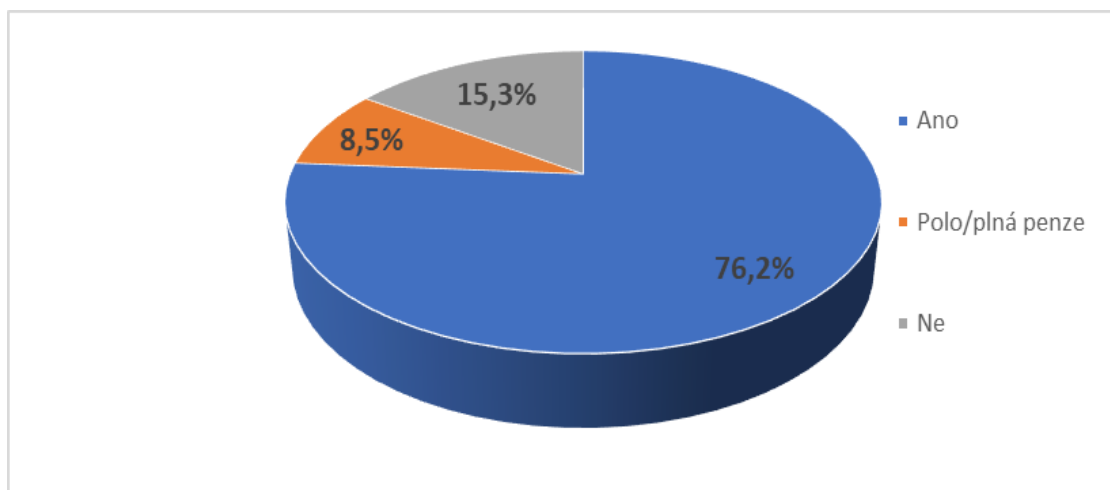
Obrázek 16. Délka pobytu v destinaci

Nejrozšířenější jsou **jednodenní pěší nebo cyklo výlety bez přenocování. a to více jak z poloviny (54,4 %)**. Oblíbené jsou také dvou až třídní výlety přes víkend (27,4 %). Jen 16,9 % dotázaných trávilo svůj volný čas v destinaci týden, a pouhých 1,2 % delší dobu než jeden týden.

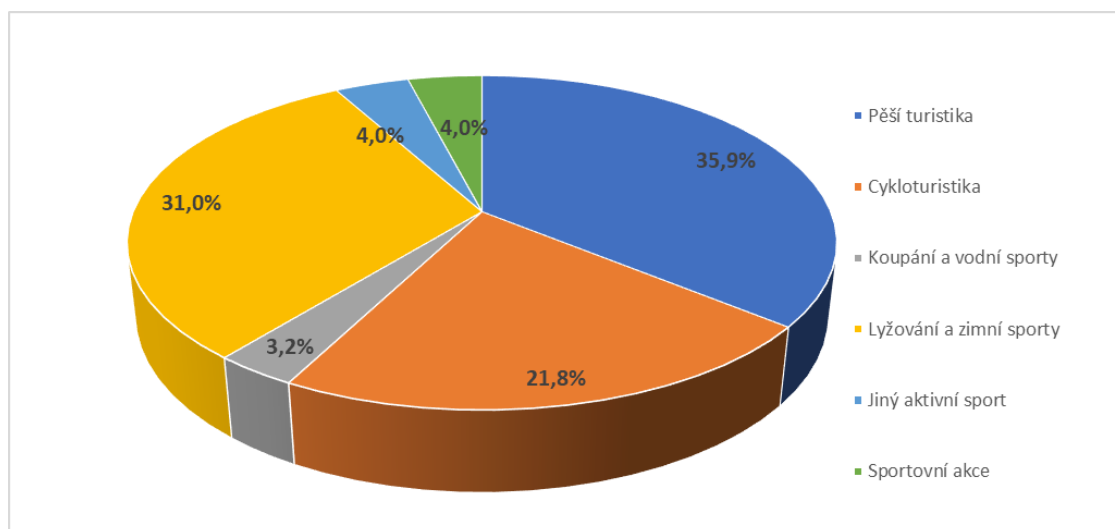
Obrázek 17. Druh ubytování v destinaci

Vzhledem k tomu, že **54,4 % dotázaných v oblasti nepřenocovalo**, nebylo jimi využito žádné ubytovací zařízení. Návštěvníci, kteří v destinaci přenocovali, preferovali ubytování v penzionech (14,5 %), hotelech (12,9 %). Velmi oblíbeným typem ubytování se stává ubytování v soukromí (12,1 %), které zahrnuje i ty respondenty, kteří přicestovali za svými rodinami. Kempy a ubytování v přírodě využilo pouhých 6 % dotázaných.

Obrázek 18. Stravování v destinaci

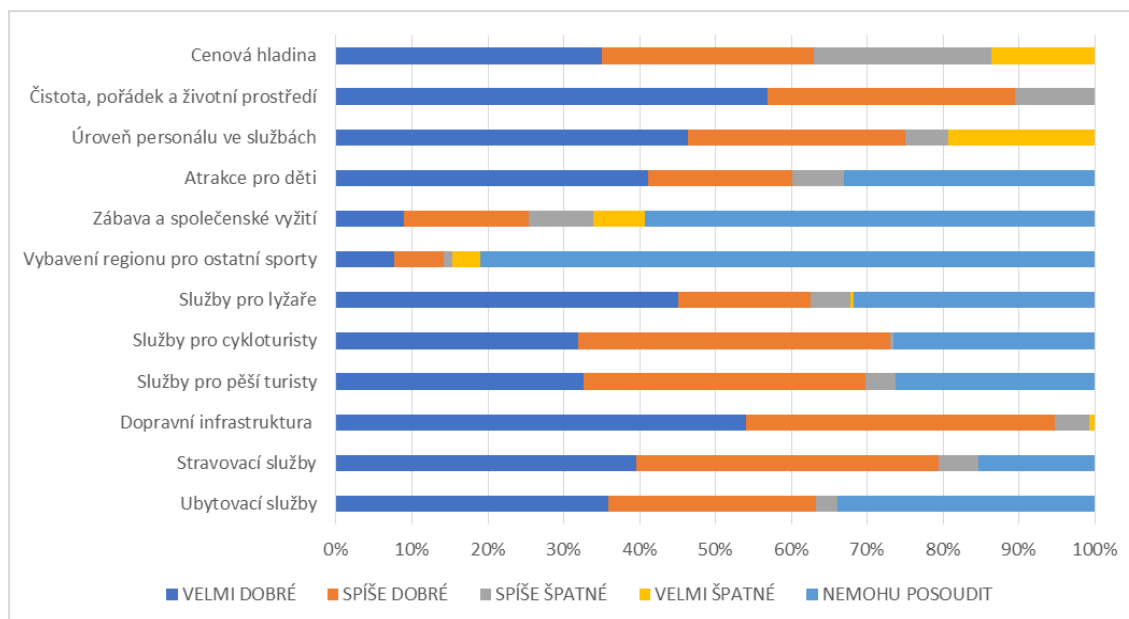
Otázka zkoumá, jakým způsobem se během výletů a dovolené návštěvníci stravují, tj. zda využívají služeb stravovacích zařízení v destinaci, nebo mají stravování vlastní. **Až 76,2 % využívá místní stravovací zařízení. Nejvíce pak restaurace a kiosky s rychlým občerstvením a nápoji.** Možnost stravování formou polo/plné penze využívá 8,5 % návštěvníků. Převážně tak odpovídali ti, co v předchozí otázce volili ubytování v hotelech a penzionech. Vlastního stravování během výletu využívá 15,3 % dotázaných, kteří pravděpodobně patří do skupiny jedno denních výletníků.

Obrázek 19. Preferovaná sportovní aktivita

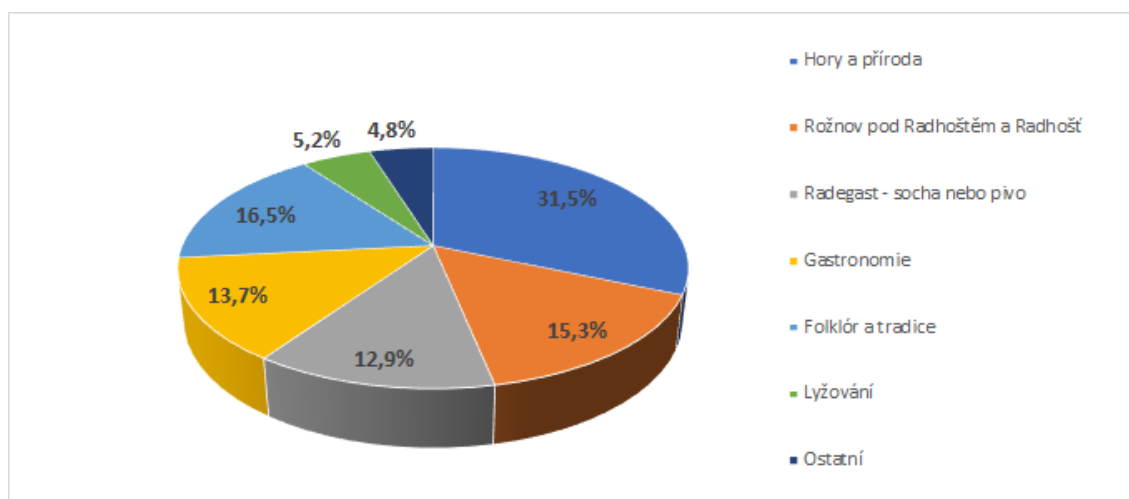
Jelikož je diplomová práce zaměřená na sportovní cestovní ruch, bylo stěžejní zjistit, jaké sportovní aktivity se návštěvníci během návštěvy destinace nejvíce věnují. Vybrat mohli více než jednu možnost. Vzhledem k tomu, že větší část výzkumu probíhala mimo zimní sezónu, je převážná většina odpovědí zaměřená na aktivity, které se provozují od jara do podzimu. Výsledky jsou níže seřazené sestupně dle preferencí:

- a) **pěší turistika - 35,9 %**
- b) **cykloturistika - 21,8 %**
- c) **lyžování a zimní sporty - 31 %**
- d) **jiný aktivní sport - 4 %**
- e) **účast (aktivní i pasivní) na sportovní akci - 4 %**
- f) **koupání a vodní sporty - 3,2%**

Obrázek 20. Hodnocení zbylých kritérií a spokojenosti se službami v destinaci

U této otázky jsme zkoumali úroveň základních služeb cestovního ruchu (ubytování, stravování a doprava), ale také služby specifické, které cílí na konkrétní skupinu (např.: turisté, cykloturisté, lyžaři). Dotazovaní hodnotili, jak jsou s jednotlivými službami spokojeni, ať už rozsahu, kvality nebo dostupnosti. Hodnocení probíhalo na škále od 1 do 5, přičemž hodnota 1 byla nejlepší, hodnota 4 nejhorší. Hodnota 5 znamenala, že respondent nebyl schopen konkrétní službu z jakéhokoliv důvodu posoudit. Vesměs všechny služby byly hodnoceny pozitivně hodnotou 1 nebo 2. **Nejlépe bylo hodnoceno životní prostředí, a dále pak dopravní infrastruktura,** přestože si návštěvníci stěžovali na nedostatek parkovacích míst a nízkou frekvenci autobusových spojů. Pozitivní hodnotu zaznamenaly také **stravovací služby**. Na třetím místě jsou velmi dobře hodnocené **služby pro cyklo a pěší turisty**. Nejhůře vyšla spokojenost s cenovou hladinou, a také s úrovní personálu ve službách, především pak v restauracích, kde se dotazovaní často, dle jejich vyjádření, setkávali s neochotou a nepříjemným chováním. Výsledné hodnoty vychází nejen ze současných, ale i z předchozích zkušeností návštěvníků, tudíž ne přímo korespondují s procentuálními výsledky vzešlých z ostatních otázek.

Obrázek 21. Asociace spojené s destinací

Poslední otázka ankety, měla za úkol zjistit spontánní asociace respondentů, spojené s destinací Beskydy – Valašsko. Výsledkem této otázky by mohlo být doporučení pro užší zaměření na propagaci konkrétních aktivit, které se dostávají do pozadí a nejsou tolik známé, jako ty hlavní a nečastější aktivity v dané destinaci. To by mohlo ovlivnit a změnit rozložení návštěvníků z nejvytíženějších míst Beskyd a Valašska, do těch odlehlejších, které také stojí za návštěvu. Cílem je nalákat a zaujmout nejen nové turisty, ale i ty, kteří jezdí do destinace pravidelně a hledají nová a zajímavá místa. Zjištěno bylo, že nejvíce se lidem sestupně vybaví:

- a) hory a příroda - 31,5 %
- b) folklor a tradice - 16,5 %
- c) Rožnov pod Radhoštěm a Pustevny - 15,3 %
- d) gastronomie - 13,7 %
- e) Radegast (socha nebo místní pivo) - 12,4 %
- f) Lysá hora - 5,2 %
- g) ostatní - 4,8 %

6.3 SWOT analýza destinace

Na základě výsledků, získaných ze situační analýzy dle Bínovy metodiky a kvantitativního výzkumu, byla sestavena SWOT analýza destinace Beskydy – Valašsko, která určuje hlavní silné a slabé stránky destinace, a zároveň navrhuje příležitosti ke zvýšení potenciálu a nalákání většího množství návštěvníků. Zmiňuje a upozorňuje také na možné hrozby pro cestovní ruch v destinaci.

Tabulka 3

SWOT analýza destinace

Silné stránky	Slabé stránky
Přírodní podmínky vhodné pro sportovní CR	Slabá propagace na internetu
Celosezonní využití území	Absence významných sportovních akcí
Cyklostezka Bečva a Beskydská magistrála, značené pěší trasy, naučné stezky	Horší podmínky pro horolezectví, golf, hipoturistiku
Dostatek značených pěších turistických tras a naučných stezek	Vysoká koncentrace turistů na nejznámějších místech oblasti
Dopravní infrastruktura	Nízká návštěvnost ze strany organizovaných skupin
Opakující se návštěvy destinace	Nízká návštěvnost ze zahraničí
Příležitosti	Hrozby
Přilákání nových segmentů zákazníků	Masový turismus
Rozšíření a propojení cyklostezek a cyklotras	Zvýšení cenové hladiny / Snížení příjmů obyvatelstva
Spolupráce se subjekty CR na tvorbě nových produktů sportovního CR	Zhoršující se životního prostředí
Rozšíření povědomí o destinaci po celé ČR a v příhraničí	Nedostatek finančních prostředků pro inovace
Zvýšení povědomí o méně známých místech a rozvržení návštěvnosti po celé oblasti	Mění se legislativa v oblastech spojených s CR, sportem, životním prostředím apod.
Prodloužení délky pobytu	Klimatické podmínky (zimní sezona)
	Bezpečnostní a zdravotní rizika

Jako nejdůležitější silná stránky je zřejmě rozmanitost přírodních podmínek, které umožňují realizaci nejrůznějších sportovních aktivit, díky kterým se zvyšuje potenciál pro rozvoj sportovního cestovního ruchu v destinaci. S tím souvisí i celoroční využití území, které je vhodné jak pro aktivity, které se provozují od jara do podzimu, tak i v zimní sezoně. Anketní šetření zjistilo, že nejoblíbenějšími sportovními aktivitami v destinaci je pěší turistika a cykloturistika, které mají také vysoký potenciál dle situační analýzy zpracované dle Bínovy metodiky. To předurčuje další silné stránky jako dostatek značených pěších turistických tras a naučných stezek a kvalitní cyklostezka Bečva a Beskydská magistrála. Co je pro destinaci velkým přínosem, jsou opakované návštěvy turistů, kteří se dle výzkumu do destinace velmi rádi vrací.

Hrozbami, ohrožujícími potenciál oblasti, mohou být masovost turismu a s tím spjaté ničení životního prostředí a přírodní krajiny. Dále zvýšení cenové hladiny, cestovního ruchu na takovou úroveň, která by odlákala potenciální návštěvníky, kteří by pravděpodobně raději volili oblast s nižší cenovou hladinou. V poslední době jsou hrozbou klimatické podmínky. V létě je nedostatek vody, což ovlivňuje zimní sezonu, kdy se nemůže dostatečně zasněžovat v lyžařských areálech, a při nedostatku sněhových srážek, je celá lyžařská sezona velmi ohrožená. Obecně by potenciálu oblasti mohla uškodit měnící se legislativa v oblastech týkajících se cestovního ruchu nebo nedostatek finančních prostředků na renovace a inovace. V neposlední řadě, jsou velkou hrozbou zdravotní rizika, jak je tomu již od začátku roku 2020 v podobě celosvětová pandemie koronaviru, která zasáhla cestovní ruch po celém světě.

Slabé stránky a příležitosti jsou, spolu s návrhy opatření směřujících ke zatraktivnění destinace, blíže popsány v kapitole 7 – Diskuze.

7 DISKUZE

Z dokumentu Marketingové strategie rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Valašsko na období let 2019–2022, kterou prováděla destinační společnost Valašsko vyplývá, že nejčastějším důvodem návštěvy Valašska je poznání regionu (66,4 % respondentů), následuje relaxace (22,4 % respondentů). Sportovní aktivitu volí mnohem méně dotázaných (11,1 %) (Destinační společnost Valašsko, 2018, s. 93). Celkový počet respondentů bylo 763. V rámci srovnání výsledků mého anketního šetření s výsledky šetření, provedeného destinační společností Valašsko je vidět, že do této oblasti lidé jezdí hlavně za poznáním, kdy u mnou prováděného šetření uvedlo 39,1 % dotázaných zmíněné poznání, což není zanedbatelné číslo. Co se týká srovnání sportovního vyžití na Valašsku, v mé anketě odpovědělo 44 % tázaných, že se zde nacházejí kvůli sportu a rekreaci, což je oproti 11 % znatelně vyšší číslo. Důsledek nízkého čísla dokumentu marketingové strategie TO Valašsko, může být i místo dotazování, které v dokumentu nebylo uvedeno.

Díky výzkumu a stanovení slabých stránek a hlavních příležitostí ve SWOT analýze pro destinaci, lze sestavit seznam návrhů opatření, směřujících ke zvýšení atraktivnosti a povědomí o destinaci. Mezi slabé stránky patří propagace sportovního ruchu na internetu, kdy oficiální webové stránky nejsou příliš aktuální a přehledné a propagace na sociálních sítích je nízká, s výjimkou facebookové stránky Beskydy – Valašsko, spravované destinačním managementem, která má téměř 16 000 sledujících. S propagací souvisí rozšíření povědomí o méně známých a navštěvovaných atraktivitách a místech, aby se tak zabránilo vysoké koncentraci turistů, pouze na těch nejznámějších místech a pomohlo k rozvoji celé oblasti rovnoměrně. Také zaměření propagace na méně rozvinuté aktivity sportovního cestovního ruchu (např. hipoturistika), by mohlo zvýšit sportovní potenciál destinace. Dále navíc přilákání nových návštěvníků z ostatních krajů nebo ze zahraničí, např. ze Slovenska a Polska, jejichž hranice se nachází nedaleko destinace. V destinaci se koná vcelku málo významných sportovních akcí. Mezi ty nejnavštěvovanější patří Valachy Tour, Bike Čeladná nebo B7 – Beskydská sedmička. Jelikož má území vysoký potenciál pro sportovní cestovní ruch, významnější sportovní akce, kterých by se účastnili nejen aktivní, ale také pasivní sportovní nadšenci, by jistě přispěly k jeho růstu.

První příležitostí, je přilákání nových segmentů, se kterou souvisí i další body z kategorie příležitostí a slabých stránek. V návštěvnosti převažují rodiny s dětmi, ve věkové skupině dospělých od 26 do 45 let. Skrze lepší internetovou propagaci, by oblast mohla přilákat mladší generaci do 25 let, která většinou cestuje s partnerem nebo přáteli. K tomu vybízí například i nové formy propagace, například přes influencery, kteří jsou touto generací hojně sledováni na nejrůznějších sociálních sítích a YouTube. Druhým segmentem, na který by bylo vhodné se zaměřit, jsou senioři.

Limitem práce může být rozhodně bodové hodnocení v modifikované metodě hodnocení potenciálu pro rozvoj sportovního cestovního ruchu. V tabulce dle Bíny bylo využito expertního odhadu jednotlivých profesionálů, kdežto u modifikované metody se vycházelo ze subjektivního vnímání vhodnosti krajiny pro sportovní aktivitu a výsledků ankety.

Dalším limitem práce by mohla být anketa a její budoucí konkrétnější zaměření. I když je anketa směřována s ohledem na zjištění hodnocení potenciálu pro rozvoj sportovního cestovního ruchu, její skladba a otázky by mohly být více propojeny s tabulkovým zjištěním modifikované metodiky a zároveň i místa pro sběr dat by směřovaly s ohledem na jednotlivé aktivity.

8 ZÁVĚR

Na základě modifikované metodiky hodnocení vhodnosti krajiny pro určité sportovní aktivity lze konstatovat, že destinace Beskydy – Valašsko disponuje vhodnou krajinou pro provozování sportovních aktivit. Konkrétně, dle mého vlastního zpracování, je **bodová hodnota 227 bodů z 283 možných**. Následným zařazením do zóny potenciálu spadá tato destinace do čtvrté nejvyšší z pěti, a to do **zóny velmi vysokého potenciálu**. V následující podkapitole, byly popsány jednotlivé sportovní aktivity s důrazem na důležité dílčí složky potenciálu.

Z anketního šetření bylo vyprofilováno, že nejčastěji destinaci Beskydy – Valašsko navštěvuje muž, ve věkové hranici 26-45 let, který vystudoval střední školu s maturitou, jeho bydliště se nachází v Moravskoslezském kraji, jako dopravu do destinace zvolil cestu vlastním autem a přicestoval s rodinou. O navštíveném místě se dozvěděl od rodiny, nebo se do destinace již opakovaně vrací. Nejčastěji se na sledované území cestuje v rámci jednodenního výletu bez přenocování za účelem rekreace a sportu, kdy nejrozšířenější aktivitou je pěší turistika.

Závěrem lze říci, že destinace Beskydy – Valašsko nabízí širokou škálu a nabídku sportovních aktivit spojenou s doprovodným programem. Výhodou je možnost nabídky aktivit celosezonního charakteru.

9 SOUHRN

Cílem diplomové práce bylo analyzovat potenciál pro rozvoj sportovního cestovního ruchu v destinaci Beskydy – Valašsko. Důležité bylo vymezit území zkoumané destinace. Dalším bodem bylo zpracování teoretických poznatků, na které navazuje praktická část práce. Praktická část obsahuje výzkum, který byl zpracován prostřednictvím dvou metod. První metodou je situační analýza potenciálu území pro sportovní cestovní ruch, vypracovaná na základě inspirace metodiky ÚÚR a dokumentu Hodnocení potenciálu cestovního ruchu. Na základě modifikace Bínovy metodiky vzniklo vlastní bodové hodnocení jednotlivých dílčích složek podílejících se na celkovém hodnocení potenciálu sportovního cestovního ruchu v destinaci, jejich zařazení v rámci rámcového popisu a výpočet celkového potenciálu destinace a následné přiřazení podle zóny potenciálu. Druhou metodou je kvantitativní výzkum formou anketního šetření. Anketní šetření umožnilo získat důležité informace od návštěvníků v rámci sportovního cestovního ruchu ve vybrané destinaci. Na základě výsledků výzkumu vznikla SWOT analýza, která popisuje silné a slabé stránky, hrozby a příležitosti destinace z hlediska sportovního cestovního ruchu.

10 SUMMARY

The aim of the thesis was to analyse the potential of sports tourism in the region of Beskydy – Valašsko. It was important first to define the territory of the destination. The next step was the processing of theoretical knowledge, on which follows the practical part. The practical part includes research that has been carried out through two methods. The first method is a situational analysis of the potential of the territory for sports tourism, drawn up on the basis of the inspiration of the ÚÚR methodology and the document Evaluation of tourism potential. Based on the modification of the Bína's methodology, a scoring evaluation of the individual sub-components involved in the overall assessment of the potential of sports tourism, their classification within the framework description and the calculation of the overall potential of the destination and subsequent assignment according to the potential zone has been established. The second method is quantitative research in the form of survey. The survey allowed to obtain important information from visitors in the course of sports tourism in the selected destination. Based on the results of the research, the SWOT analysis was made, which describes the strengths and weaknesses, threats and opportunities of the destination in terms of sports tourism.

11 REFERENČNÍ SEZNAM

Beskydy (n.d.). Retrieved 19.1.2021 from the World Wide Web: <http://www.beskydy.cz/content/clanek.aspx?clanekid=4559&clid=1>

Bína, J. (2002). *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky*. Brno: Ústav územního rozvoje

Bína, J. (2010). *Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice*. Brno: Ústav územního rozvoje.

Bína, J. (2010). *Využití potenciálu cestovního ruchu v České republice*. Brno: Ústav územního rozvoje

Cyklotrasy (n.d.). Retrieved 24.1.2020 from the World Wide Web: <https://www.vyletnik.cz/trasy/cyklotrasy/moravskoslezske-beskydy/>

De Knop, P. (1990). *Sport for All and Active Tourism, World Leisure & Recreation*, 32:3, 30-36, DOI: 10.1080/10261133.1990.10559120

Destinační management turistické oblasti Beskydy-Valašsko (n.d.). Retrieved 15.12.2020 from the World Wide Web: <https://www.beskydyportal.cz/cz/b2b/>

Gibson, H. (2006). *Sport tourism: concepts and theories*. London: Routledge

Goeldner, Ch. R. & Ritchie, J. R. B. (2009). *Tourism principles, practices, philosophies*. Hoboken, N.J.: John Wiley

Gogela, E. (1997). *Valašsko: příroda, folklor, turistika*. Zlín: Margaret.

Higham, J. (2005). *Sport Tourism Destinations: Issues, opportunities and analysis*. Oxford: Elsevier

Homafar, F., Honari, H., & Heidary, A. (2011). *The role of sport tourism in employment, income and economic development*. *Journal of Hospitality Management and Tourism*, 2(3), 34-37

Horské vrcholy (n.d.). Retrieved 15.12.2020 from the World Wide Web:
<https://www.beskydyportal.cz/cz/horske-vrcholy>

<https://visit-valassko.cz/prirodni-zajimavosti/>

Hunziker, W. & Krapf, K. (1924). *Osnovy všeobecného učení cestovního ruchu*. St. Gallen: Institut pro výzkum cestovního ruchu

Hyland, P. (2010). Sports Tourism Is Multi-million Dollar Industry. *Tourism Review Online Magazine*, 50. Dostupné z: <https://www.tourism-review.com/travel-tourism-magazine-sports-tourism-worldwide-phenomenon-article1330>

Charakteristika oblasti (n.d.). Retrieved 19.1.2021 from the World Wide Web:
<https://beskydy.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/>

Kotíková, H. & Schwartzhoffová, E. (2014). *Cestovní ruch a rekreace*. Olomouc: Univerzita Palackého

Kotíková, H. (2013). *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing

Linderová, I. (2013). *Cestovní ruch: základy a právní úprava*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava

Lysá hora - královna Moravskoslezských Beskyd (n.d.). Retrieved 11.11.2020 from the World Wide Web: <http://www.lysahora.cz/tema/tema.phtml?id=6617>

Mariot, P. (1983). *Geografia cestovního ruchu*, Bratislava: Veda

Marketingová strategie rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Valašsko na období let 2019 – 2022

MŠMT ČR. (2006). *Evropská Charta sportu*. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>

Novotný, J. (2011). *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika

Osman, R.W., Cole, S.T., & Vessell, C.R. (2006). *Examining the role of perceived service quality in predicting user satisfaction and behavioral intentions in a campus recreation setting*. *Recreational Sports Journal*, 30, 20-29.

Přírodní zajímavosti (n.d.). Retrieved 21.1.2021 from the World Wide Web:

Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko (n.d.). Retrieved 16.11.2020 from the World Wide

Sharpley, R. & Telfer, D. J. (ed.), (2002). *Tourism and Development: Concepts and Issues*. Clevedon: Channel View Publications

Schwartzhoffová, E. (2010). Sport tourism. *Tělesná kultura* [online]. 2010, 33(2), 97-106
ISSN 12116521. Dostupné z: doi:10.5507/tk.2010.013

Sjízdné úseky řek (n.d.). Retrieved 20.1.2021 from the World Wide Web:
<https://www.raft.cz/sjizdnost.aspx>

Standeven, J., & De Knop, P. (1999). *Sport tourism*. Champaign, IL: Human Kinetics.

Šauer, M., Vystoupil, J., Holešínská, A., & kol. (2015). *Cestovní ruch: Učební text*. Brno: Masarykova univerzita

Vencálek, J. (1993). *Valašsko: geografie místního regionu pro základní školy*. Kroměříž: Střední hotelová škola.

Vsetínské vrchy – Valašsko (n.d.). Retrieved 6.1.2021 from the World Wide Web:
<https://www.beskydy.cz/content/beskydy-turistika-hory-vrcholy-vsetinske-vrchy-valassko.aspx>

Vystoupil, J. et al. (2006). *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Web: <https://visit-valassko.cz/>

Zelenka, J. & Pásková, M. (2012). *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Linde

12 SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázek 1. Mapa ORP destinace Beskydy – Valašsko	21
Obrázek 2. Logo Destinačního managementu Beskydy-Valašsko	22
Obrázek 3. Logo Destinační společnosti Valašsko	23
Obrázek 4. Mapa Počet naučných stezek.....	32
Obrázek 5. Návštěvnost Cyklostezky Bečva	33
Obrázek 6. Mapa Počet sjezdovek	38
Obrázek 7. Mapa běžecké trasy a podmínky pro běžecké lyžování	39
Obrázek 8. Věková struktura respondentů.....	43
Obrázek 9. Dosažené vzdělání respondentů	44
Obrázek 10. Trvalé bydliště respondentů	45
Obrázek 11. Způsob dopravy do destinace	45
Obrázek 12. Zdroj informací o destinaci	46
Obrázek 13. Předchozí návštěva destinace	47
Obrázek 14. S kým návštěvník přicestoval.....	47
Obrázek 15. Důvod návštěvy destinace	48
Obrázek 16. Délka pobytu v destinaci	49
Obrázek 17. Druh ubytování v destinaci	49
Obrázek 18. Stravování v destinaci	50
Obrázek 19. Preferovaná sportovní aktivita	50
Obrázek 20. Hodnocení zbylých kritérií a spokojenosti se službami v destinaci.....	51
Obrázek 21. Asociace spojené s destinací	52
Obrázek 22. Mapa Cyklostezka Bečva	77
Obrázek 23. Jurkovičova rozhledna.....	77
Obrázek 24. Stezka Pustevny.....	78
Obrázek 25. Bůřov Golf Club.....	78
Obrázek 26. Čertovy skály.....	79
Tabulka 1 Bodové hodnocení potenciálů vybraných ORP	19
Tabulka 2 Výsledná hodnotící tabulka	30
Tabulka 3 SWOT analýza destinace	54
Tabulka 4 Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v ČR	65
Tabulka 5 Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v ČR - atraktivita	66
Tabulka 6 Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v ČR – plochy a linie	67
Tabulka 7 Bodovací tabulka	68
Tabulka 8 Tabulka důležitosti.....	69

13 PŘÍLOHY

Příloha 1: Bínovy hodnotící tabulky

Tabulka 4

Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v ČR

Složka potenciálu cestovního ruchu	Počet bodů pro kladný stupeň lokalizačních podmínek		
	1	2	3
Přírodní pozoruhodnosti	10	20	45
Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	5	10	15
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	10	15	20
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	7	15	30
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	10	20	40
Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy / hory	7	13	20
Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	3	7	15
Vhodnost krajiny pro horolezectví			2
Vhodnost krajiny pro závěsné létání			2
Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost			2
Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov			2
Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků			1
Kulturně historické památky a soubory	10	25	50
Skanzeny a muzea	5	15	35
Lázeňská funkce	5	15	35
Kongresy a konference	2	10	20
Kulturní akce	10	20	40
Sportovní akce	2	7	20
Církevní akce	2	4	10
Veletrhy a tematické trhy	5	20	40
Místní produkty	5	10	25
Příhraniční specifika	2	5	10

Zdroj: Bína (2001, strana 14)

Tabulka 5

Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v ČR – atraktivita

Atraktivita cestovního ruchu	Významový stupeň			Nediferen- cováno
	A	B	C	
Přírodní pozoruhodnost	60	20		
Historický městský soubor	60	30		
Historický vesnický soubor	40	20		
Zámek	65	45	15	
Hrad, tvrz, zřícenina	60	40	15	
Křesťanská sakrální památka	60	40	15	
Židovská památka	60	40	15	
Vojenská památka	55	25		
Pietní památník	50	20		
Technická památka	55	25	10	
Archeologická památka	40	20		
Historické podzemí				40
Muzeum, galerie	50	25	10	
Muzeum v přírodě, skanzen	60	30		
Lázeňské místo	75	25		
Zoologická zahrada, zoopark	60	35		
Botanická zahrada, arboretum,	60	25		
Aquapark, plavecký bazén	50	25		
Golfové hřiště				35
Farma pro hipoturistiku				35
Vinařský věhlas				25
Pivovarnický věhlas				25
Jiná atraktivita cestovního ruchu	50	20		
Turistické informační centrum				15
Přidaná hodnota: památka UNESCO				100

Zdroj: Bína (2010, s. 9)

Tabulka 6

Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v ČR – plochy a linie

Plocha, linie	Intenzitní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina typ I	350	280	210	140	70
Rekreační a turistická krajina typ II	200	160	120	80	40
Rekreační a turistická krajina typ III	nehodnoceno				
Rekreační a turistická krajina typ IV	-150	-120	-90	-60	-30
Urbanizovaný prostor	-100	-80	-60	-40	-20
Průmyslový a těžební prostor	-300	-240	-180	-120	-60
Areál dálniční dostupnosti typ I	150	120	90	60	30
Areál dálniční dostupnosti typ II	75	60	45	30	15
Délka břehů vodních ploch typ I	250	200	150	100	50
Délka břehů vodních ploch typ II	125	100	75	50	25
Délka řek vhodných pro splouvání	150	120	90	60	30
Délka silnic I. třídy	100	80	60	40	20
Délka železnic typ I	100	80	60	40	20
Délka železnic typ II	50	40	30	20	10
Přidaná hodnota: národní park	200	160	120	80	40
Přid.hodnota: chráněná krajinná oblast	100	80	60	40	20

Zdroj: Bína (2010, s. 10)

Příloha 2 – modifikovaná metoda hodnocení potenciálu území pro rozvoj sportovního cestovního ruchu, dle Bíny z roku 2001

- **Třístupňový princip:**

- Stupeň 0 – předpoklady v oblasti nejsou (v případě hodnocení většího území jako je turistická oblast, je pravděpodobné, že stupně 0 nebude dosahovat žádný z vybraných potenciálů)

- Stupeň 1 – předpoklady na základní úrovni, jsou v oblasti registrovatelné

- Stupeň 2 – předpoklady na zvýšené úrovni, jsou v oblasti zřetelné, výrazné

- Stupeň 3 – předpoklady na vysoké úrovni, jsou v oblasti dominantní

- **Bodovací systém:**

Tabulka 7

Bodovací tabulka

Složka potenciálu území pro rozvoj sportovního cestovního ruchu	Počet bodů pro kladný stupeň lokalizačních podmínek		
	1	2	3
Vhodnost krajiny pro pěší turistiku	30	40	50
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	20	30	40
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	10	20	30
Vhodnost krajiny pro vodní sporty		7	
Vhodnost krajiny pro hipoturistiku		3	
Vhodnost krajiny pro horolezectví		3	
Vhodnost krajiny pro golf		7	
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	30	40	50
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	20	30	40
Vhodnost krajiny pro jiné sporty		3	
Sportovní akce	30	40	50

Výše uvedená Tabulka 7, obsahuje 11 vybraných dílčích složek potenciálu sportovního cestovního ruchu, které představují sportovní aktivity provozované na území dané destinace a tři stupně intenzity, popsané výše. Každý ze tří stupňů v tabulce obsahuje určitý počet bodů – viz Tabulka 8.

- **Stupeň důležitosti:**

Tabulka 8

Tabulka důležitosti

Stupeň důležitosti	Stupeň významu		
	1	2	3
1. nejméně důležitý		3	
2. méně důležitý		7	
3. důležitý	10	20	30
4. vysoce důležitý	20	30	40
5. nejdůležitější	30	40	50

Kvantifikace bodů zde není rozdělena rovnoměrně, jelikož se každý z jednotlivých dílčích potenciálů na komplexním potenciálu účastní jiným podílem. Důležitost jednotlivých potenciálů, byla stanovena na základě výsledků anketního šetření, tudíž jaké aktivity se nejvíce podílí na účasti na sportovním cestovním ruchu. Jednotlivé bodové hodnoty byly pro přehlednost stanoveny v celých desítkách. Konečný celkový potenciál je stanoven celkovým součtem bodů. Na základně bodové významnosti jsou vymezeny území následně:

- Zóna základního potenciálu (0-70 bodů)
- Zóna zvýšeného potenciálu (71-140 bodů)
- Zóna vysokého potenciálu (141-188 bodů)
- Zóna velmi vysokého potenciálu (189-236 bodů)
- Zóna výjimečného potenciálu (237-283 bodů)

K rozdělení bodového rozpětí u pěti výsledných zón potenciálu území bylo docíleno takto:

- nejvyšší počet bodů, který je možno v rámci turistické oblasti získat je 283 – vychází se z předpokladu, že všechny jednotlivé potenciály v tabulce dosáhly třetího významového stupně a zároveň ty potenciály, které mají uveden pouze jeden stupeň významu, dosáhly kladného významu,
- nejnižší počet bodů, který je možno v rámci turistické oblasti získat je 140 – vychází se z předpokladu, že všechny jednotlivé potenciály v tabulce dosáhly prvního významového stupně a zároveň ty potenciály, které mají uveden pouze jeden stupeň významu, nedosáhly kladného významu. Zároveň je možné, že některý z potenciálů může získat i hodnotu 0 (turistická oblast není vhodná pro vybranou aktivitu, což se však jeví jako nepravděpodobné, vzhledem k rozloze území),
- pro první a druhý stupeň potenciálu území (základní, zvýšený potenciál) bylo ze základní bodové hranice rozděleno shodně 50 % pro obě tyto území, pro třetí, čtvrtý a pátý stupeň potenciálů území (vysoký, velmi vysoký, výjimečný) byly zbylé body rozděleny shodně po jedné třetině.

Je nutné zmínit, že původní Bínova metodika byla modifikována, aby vyhovovala hodnocení potenciálu zaměřeného pouze na sportovní cestovní ruch. Konkrétně to znamená vynechání všech potenciálů nesouvisejících přímo se sportovním cestovním ruchem. Zároveň bylo využito jiného bodového hodnocení, které bylo stanoveno na základě subjektivního odhadu s přihlédnutím k Bínově metodice, především pro zdůraznění důležitosti jednotlivých aktivit v oblasti. Při porovnání jednotlivých aktivit, byla přidělena vyšší hodnota potenciálu té, která na základě výsledků anketního šetření vyšla jako nejvíce provozovaná a zároveň tak představuje vyšší potenciál přilákání většího počtu návštěvníků.

- **Upravený rámcový popis:**

a) Pěší turistika

- 1. stupeň:** zařazujeme mírně členitou pahorkatinnou až vrchovinnou krajinu se střídáním lesů se zemědělskými plochami, terén musí vykazovat určitou rozmanitost a jsou k dispozici vhodné mimosilniční trasy využitelné pěšími turisty.
- 2. stupeň:** vykazuje větší reliéfovou členitost nebo vyšší nadmořskou výšku, přibývá podílů lesů, objevují se louky a pastviny. V některých oblastech (Třeboňsko) byla do tohoto stupně zařazena i rovinatá území díky své krajinné estetice. S
- 3. stupeň:** představuje převážně horská a podhorská krajina se souvislejšími lesy a extenzivnějším zemědělstvím s četnými turistickými stezkami, s možnostmi vyhlídek, někde s rozhlednami, a drobným (popř. rozptýleným) osídlením.

b) Cykloturistika

- 1. stupeň:** je rovinatá až pahorkatinná krajina v zemědělských územích v oblastech bez výraznějšího ekologického poškození, s malým podílem lesů a kompaktními sídly, s vhodnými vedlejšími silnicemi a polními cestami.
- 2. stupeň:** tvoří rovinatá až pahorkatinná krajina v oblastech, kde je více lesů a vodotečí, popř. i vodních ploch. Začleňovány jsou rovněž výše položené krajiny odpovídající vrchovinám, které mají charakter rozevřených údolí a širokých hřbetů.
- 3. stupeň:** řadíme území s větším podílem lesů, nízkou hustotou osídlení a vysokou krajinnou estetikou, často i náhorní plošiny hor. Tyto atributy mohou převážit v některých krajích poměrně značnou členitost reliéfu.

c) Vodní turistika

- 1. stupeň:** je území obcí, které jsou situovány při vodních tocích, klasifikovaných v pramenu (4) jako vhodné pro vodní turistiku, méně využívané.
- 2. stupeň:** byly zahrnuty obce, které jsou situovány při části řek klasifikovaných v pramenu (4) jako vhodné pro vodní turistiku, využívané. Do této skupiny byly zařazeny i obce podél souvislejších tras výletní lodní dopravy.
- 3. stupeň:** je vyhrazen pro území ležící při březích vodácky nejpopulárnějších řek v ČR (Lužnice, Sázavy, Berounky, horní Vltavy)

d) Vodní sporty

Kladný stupeň – Na daném území jsou v rámci letní rekreace nabízeny tyto vodní sporty (jachting, windsurfing, potápění, paddleboard, vodní lyže, wakeboarding, vodní skútr atd.) Musí platit podmínka, že alespoň 2 vodní plochy nabízí některé z výše zmíněných vodních sportů (1 vodní plocha nabízí zároveň 3 různé sporty).

e) Hipoturistika

Kladný stupeň – Dané území disponuje silnou tradicí koní (chov vzácných plemen, jezdecké závody, dostihy atd.) a nabízí množství jezdeckých stezek. Musí být také splněna podmínka, že hipoturistika je významnou součástí nabídky CR a existuje řada propagačních materiálů zaměřujících se pouze na tuto tematiku.

f) Horolezectví

Kladný stupeň – Výskyt skal umožňujících horolezecké výstupy nebo alespoň výcvik, zejména pískovcová skalní města Českého ráje, Kokořínska, Labských pískovců apod.

g) Golf

Kladný stupeň – areály s jedním nebo více golfovými hřišti, k dispozici tréninkové odpaliště, možnost osobního trenéra a pořádání turnajů v golfovém klubu. V golfovém areálu se pořádají nebo se pořádaly turnaje mezinárodní úrovně.

h) Sjezdové zimní lyžování

- 1. stupeň:** terén je částečně vhodný pro provozování sjezdových zimních sportů. Nadmořské výšky se pohybují nad 500 m. Do tohoto stupně jsou zařazeny i oblasti s nižšími nadmořskými výškami, mají-li dobré klimatické podmínky, dostatečnou sněhovou pokrývku a vhodné svažitostní poměry.
- 2. stupeň:** představuje poměrně vhodný terén k provozování zimních sportů. Nadmořské výšky se pohybují průměrně okolo 800 m. Svažitostní i klimatické podmínky jsou vhodné pro provozování zimních sportů i pro náročnější lyžaře a snowboardisty.
- 3. stupeň:** je území s náročnými lyžařskými terény ve výrazně členitém terénu. Nadmořské výšky se pohybují okolo 1000 m i výše. Území patří do chladných klimatických oblastí s vhodnými teplotními i srážkovými poměry a dlouhou dobou trvání sněhové pokrývky.

i) Lyžařská turistika

- 1. stupeň:** je terén je částečně vhodný pro provozování lyžařské turistiky. Nadmořské výšky se pohybují okolo 500 m. Do této kategorie jsou zařazeny i oblasti s nižšími nadmořskými výškami v případě dobrých klimatických podmínek, dostatečné sněhové pokrývky a dostatečné přírodní atraktivita oblasti.
- 2. stupeň:** byl zařazen poměrně vhodný terén k provozování lyžařské turistiky, přírodně atraktivní prostředí, vhodné klimatické podmínky s dostatečnou a dlouho trávající sněhovou pokrývkou.
- 3. stupeň:** má vysoké přírodní hodnoty a atraktivitu. Patří většinou do chladné klimatické oblasti s vhodnými teplotními i srážkovými poměry, s dostatečnou dobou trvání sněhové pokrývky. Jsou sem zařazovány oblasti s méně členitým povrchem, které splňují výše uvedené podmínky. Takovéto oblasti jsou využívány k lyžařské turistice plošně a jsou prokány sítěmi cest. Na druhé straně jsou do této skupiny zařazovány i oblasti s vysokou členitostí povrchu, které však vytvářejí možnosti souvislých hřebenových nebo údolních cest s odpovídajícím vhodným převýšením.

j) Jiné sporty

Kladný stupeň – Dané území nabízí alespoň v minimální dostupné míře v rámci nabídkových produktů všechny tyto sportovní aktivity: závěsné létání (paragliding), inline brusle, discgolf, plážový volejbal.

k) Sportovní akce

- 1. stupeň:** nejméně v roční periodicitě se konají sportovní závody a jiné akce regionálního a místního významu. Nebyly uvažovány (ani v následujících stupních) cesty fanoušků na pravidelné ligové zápasy fotbalových, hokejových a jiných týmů.
- 2. stupeň:** sportovní akce mají větší význam a delší tradici
- 3. stupeň:** sportovní závody a akce s celostátní a mezinárodní publicitou a s nejdelší tradicí

Příloha 3: Anketa

Anketa návštěvnosti a spokojenosti destinace Beskydy-Valašsko

Sociodemografické údaje

1. Jaké je Vaše pohlaví?
 - Žena
 - Muž

2. Kolik je Vám let?
 - Do 25 let
 - 26 až 45 let
 - 46 až 60 let
 - Nad 60 let

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
 - Základní/ Střední škola bez maturity
 - Střední škola s maturitou
 - Vyšší odborné
 - Vysokoškolské

4. Ze kterého kraje pocházíte?

Hlavní část

5. Jak jste přicestoval/a z místa Vašeho bydliště?

6. Jak jste se o destinaci Beskydy-Valašsko dozvěděl/a?
 - Od známých/ příbuzných
 - Z webových stránek nebo informačních portálů (uved'te z jakých)
 - Facebook nebo jiné sociální sítě
 - Propagační materiály a tištění průvodci
 - Média (televize, tisk, rozhlas)
 - Turistická informační centra
 - Jiný typ propagace

7. Už jste někdy navštívil/a tuto destinaci?
- Ne, jsem tu poprvé.
 - Ano, byl/a jsem zde 1 až 3.
 - Ano, jezdím sem pravidelně.
8. S kým jste přicestoval/a?
- Sám/sama
 - S rodinou
 - S partnerem, přáteli
9. Důvod Vaší návštěvy destinace Beskydy-Valašsko? Můžete vybrat více možností.
- Rekreace, turistika a sport, pobyt v přírodě, relaxace
 - Poznání – návštěvy turistických atraktivit, historie, architektura, folklór
 - Práce – služební cesta, školení, obchod
 - Jiná možnost (zdraví, nákupy, návštěva příbuzných apod.)
10. Jak dlouhý bude Váš pobyt zde?
- Jednodenní bez noclehu
 - Víkendový
 - Týdenní
 - Delší
11. Kde jste v destinaci ubytování?
- Hotel
 - Penzion
 - Kemp
 - Ubytování v soukromí
 - Bez ubytování
12. Stravujete se v místních restauračních zařízeních?
- Ano – téměř vždy
 - Ano – mám zaplacenou polo/plnou penzi v ubytovacím zařízení
 - Ne
13. Kterou pohybovou aktivitu při Vašem pobytu zde preferujete? Můžete označit více možností.
- Pěší turistika
 - Cykloturistika
 - Koupání a vodní sporty
 - Lyžování a další zimní sporty
 - Jiný aktivní sport (hipoturistika, horolezectví, golf, adrenalinové sporty apod.)

- Nesportuji, jsem návštěvníkem sportovní akce

14. Jak hodnotíte následující služby poskytované v destinaci?

	VELMI DOBRÉ	SPÍŠE DOBRÉ	SPÍŠE ŠPATNÉ	VELMI ŠPATNÉ	NEMOHU POSOUZIT
Ubytovací služby	1	2	3	4	5
Stravovací služby	1	2	3	4	5
Dopravní infrastruktura	1	2	3	4	5
Služby pro pěší turisty	1	2	3	4	5
Služby pro cykloturisty	1	2	3	4	5
Služby pro lyžaře	1	2	3	4	5
Vybavení regionu pro ostatní sporty	1	2	3	4	5
Zábava a společenské vyžití	1	2	3	4	5
Atrakce pro děti	1	2	3	4	5
Úroveň personálu ve službách	1	2	3	4	5
Čistota, pořádek a životní prostředí	1	2	3	4	5
Cenová hladina	1	2	3	4	5

15. Co se Vám jako první vybaví, když se řekne Beskydy-Valašsko?

Příloha 4 - Obrázky

Obrázek 22. Mapa Cyklostezka Bečva (Cyklostezka Bečva, 2017, dostupné z: <http://www.cyklostezkapecva.cz/>)

Obrázek 23. Jurkovičova rozhledna (Turistický web Rožnov pod Radhoštěm, 2019, dostupné z: <http://www.visitroznov.cz/>)

Obrázek 24. Stezka Pustevny (Stezky na Pustevnách, 2018, dostupné z: <https://stezkapustevny.cz/>)

Obrázek 25. Búřov Golf Club (BURGC – Búřov Golf Club Valašská Bystřice, 2019, dostupné z: <http://golfburov.cz/>)

Obrázek. 26. Čertovy skály (Přírodní památka Čertovy skály, 2004, dostupné z: https://nature.hyperlink.cz/vsetinsko/Certovy_skaly.htm)